

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1887—1932.

1935 Péntek, 1935. augusztus 30.
190. szám.

Astrid belga királyné halálos autókatasztrófiája

Luzern mellett fának rohant és a vierwaldstaetti tóba zuhant Lipót belga király kocsija — Astrid királyné szörnyethalt, a király fejsebet és idegrohamot kapott — A küsnachti királytragédia részletei

Aggodalmak Lipót király idegállapota miatt Nemzeti gyász borult Belgiumra

Mélységesen megrázó szenzáció hírért röpitették tovább az elmúlt nap folyamán a kulturvilág rádióállomásai. A gyász, amidőn a fiatal belga királyi családot ért, megrendítő katasztrófáról tett jelentést, mely áldozatul követelte Belgium fiatal, szépséges királynőjét, Astridot, nemcsak dinasztiaikat, nemcsak az egész belga népet borította őszinte gyászba, de megrendítette Európaszerte is a népek és emberek lelkét. Az emberi szolidaritás fájdalommal hajtja meg fekete lobogóját az egykor virágzó emberélet, a kötelességtudó anya, a szerető királyi hitves, a jószágáról és nemes lelkéről ismert uralkodónő épülő gyászkatapultja előtt.

Első jelentések a katasztrófáról

LUZERN-ből jelentik: Luzern és Küsnacht között borzalmas autószerencsétlenség érte a belga királyi párt, amelynek a királyné áldozatul esett. A belga király gépkocsija Luzernből indult el. A volánán maga a belga uralkodó foglalt helyet, mellette ült a királyné, mögöttük pedig a sofőr. Az egyik utfordulónál eddig még ismeretlen okból a gépkocsi lesodródott az uttestről és az autót mellett levő Vierwald staetti tó felé rohant.

Közben a királyné kiesett a gépkocsiból, fejét egy fába ütötte és oly súlyos koponyasérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

A tragikus pillanatok

Küsnacht Svájc egyik legszebb fekvésű klimatikus fürdője. A belga királyi pár a fürdőhelyet akarta meglátogatni. Küsnacht közelében két gépkocsi haladt egymás mögött az útvonalon. Az elsőben foglalt helyet a belga uralkodó és mellette ült ASTRID királyné. A katasztrófa pillanatában LIPÓT belga király gépkocsija lebillent az uttestről. A nagyerejű zökkenés következtében a királyné kiesett a kocsiból, fejét esett egy utszéi fának és oly súlyos koponyaalapi törést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

A belga uralkodó a fején szenvedett sérüléseket, míg a hátsó ülésen helyet foglaló sofőr minden komolyabb sérülés nélkül uszta meg a balesetet.

Az eddigi jelentések egybehangzóan megállapítják, hogy az uttestnek az a része, ahol a halálos végű autóbaleset történt, teljesen veszélytelen. A szerencsétlenség után a belga uralkodót annyira megviselte a tragikus esemény, hogy egyáltalában nem tudott felvilágosítást adni a szerencsétlenség körülményeiről. A tragikus halált halt belga királyné mindössze harminc éves volt.

Ujabb jelentéseink szerint a belga királyi pár autószerencsétlensége a küsnachti úton lévő Melisanchennél következett be. Lipót bel-

ASTRID †

ga király egészen rövid ideig tartózkodik családjával a hasli-horni villában. A katasztrófa bekövetkezése után az uralkodót visszakísérték a villába, ahol sebeit bekötözték. Közben megérkezett Astrid királyné holtteste is. Az uralkodónőt ideiglenesen a villa nagytermében ravatalozták fel. A tragikus körülmények között elhunyt belga királyné 1905-ben született. Apja Károly westgottlandi herceg, anyja Ingeborg dán hercegnő. 1926. n. vemberében ment férjhez Lipót akkori belga trónörökös-höz és házasságukból két gyermekük született, egy nyolc esztendőes kisleány és az öt éves Baudoin trónörökös.

A gépkocsi-szerencsétlenség svájci időszámítás szerint délelőtt egynegyed tíz órakor történt.

A nehéz turakocsi, amelynek volánjánál maga az uralkodó foglalt helyet, a szerencsétlenség pillanatában 70—80 kilométeres sebességgel rohant az uttesten. A gépkocsi hirtelen csuszni kezdett és áttörte az autót betonkorlátját, majd lefordult az alacsony töltésen és egyenesen a vierwaldstaetti tó felé tartott, amelynek nádasában fennakadt.

A küsnachti plébános jelent meg, ugyyszólván elsőnek a katasztrófa színhelyén és a Bernbe érkezett jelentések szerint — feladta az utolsó kenetet a haldokló királynénak. A szerencsétlenség pillanatában nemcsak a királyné, hanem a király és a hátsó ülésen helyet foglaló sofőr is kiestek a kocsiból.

Mi történhetett?

Ugy tudják, hogy Lipót belga királyt az egyik kanyarodónál érte utól a katasztrófa, a hol elvesztette uralmát a kocsifélett. Az uralkodó környezetének úgy beszélte el a szerencsétlenség lefolyását, hogy a Küsnacht felé vezető ut egyik kanyarulatánál Astrid királyné szokásához híven a térképet nézte.

A király a térkép fölé hajolt, hogy betekintszen, de ebben a pillanatban a síkos úton jobbra csuszott a gépkocsi és nekirohant egy utszéi fának. Az uralkodó ekkor hirtelen ellenkező irányba fordította a volánt, mire a kocsi többször megfordult a saját tengelye körül

és neki ütődött az utszéi-fának, úgy az uralkodó, mint felesége kirepültek a gépkocsiból és egyedül a hátsó ülésen tartózkodó sofőr tudott fennmaradni. A szerencsétlenségnek nem volt szemtanúja. A király környezete egy másik gépkocsin követte az udvari autót, de mire ezek a helyszínre megérkeztek, a királyné már halott volt. A kíséret tagjai nyomban az első telefonállomáshoz hajtottak és Küsnachtba telefonáltak, ahonnan orvosi segítséget kértek.

Más luzerni jelentés szerint a szerencsétlenség pillanatában Lipót belga király is elvesztette eszméletét. Az autó a sofőrrel együtt a nádasba rohant, ahol fennakadt. Az uralkodócsalád sofőre odakuszott a királynéhoz és ekkor észrevette, nincs benne élet.

amikor felemelte a földről testét, ak-

kor vette észre, hogy a királyné szive nem működik többé. Amikor az uralkodó tudomást szerzett felesége tragikus haláláról, idegsokkot kapott.

Lipót belga király különben a fején és karján szenvedett súlyos, de nem életveszélyes sérüléseket.

Luzerni jelentés szerint Lipót király titkára közölte az újságírókkal, hogy a király a Hastihorn-villába való szállítása után magához tért. Sebét kimosták és bekötötték. Az orvosok véleménye szerint a király sérülése nem súlyos. A szerencsétlenség részleteiről még a következőket jelentik:

A király és a királyné egy nyitott Packardon Küsnacht felé tartottak. A belga uralkodó-

pár egy, a Dolomitokban tett kirándulásról tért vissza. A szerencsétlenség Küsnacht közelében történt, sima területen, amikor az autó 80 kilométeres sebességgel hajtott. Az autó megcsuszott. A királynak, aki az autót vezette, nem sikerült a kocsit visszalendíteni, úgy hogy az többször megfordult maga körül, majd pedig átbukott a huszcentiméter magas betonkerítésen. Az autó a Vierwaldstaeden-tóba zuhant és félig elmerült.

Astrid királyné halála előtt még felvehette az utolsó kenetet. Az orvosok megállapítása szerint a halált koponyaalapi törés okozta. A királyi pár gyermekei, akik szüleikkel együtt nyaraltak a Hastihorn-villában, még szerdán Brüsszelbe utaztak.

Drámai jelenetek a katasztrófa színhelyén

A tragédiát közvetlenül követő órákról a következőket jelentik: A mezőn heverő holttestet ponyvával takarták le, a király pedig kétségbeesetten és szinte kábultan járt fel és alá a mezőn. Amikor Rogg rendőrségi titkár a helyszínre érkezett, a belga uralkodó annyira felindult állapotban volt, hogy beszélni sem tudott és csak kinosan birt annyit tudtára adni, hogy az utlevek a gépkocsiban vannak. Ekkor még nem tudták, hogy a belga királyné történt a szerencsétlenség. Az iratok között a Schweizerische Alpen Klub egy igazolványát találtak, amely Comte de Rheys névre szólt. A rendőrség távbeszélő útján felhívta a klubot és csak ekkor derült ki, hogy a belga királyné holtteste hever a küsnachti mezőn. A délután folyamán teherhajó érkezett, hogy a tóba sülyedt gépkocsit kiemelje, de a fáradozás az esti órákig nem járt sikerrel. Hatalmas tömeg szemléli a munkálatokat és a népet a kiadós záporosó sem zavarta szét. A királyné holttestét különvonat szállítja Brüsszelbe.

Nem bírják kiemelni a király turakocsiját

A belga királyné holttestét szállító vagon az éjszaka negyed tizenegy órakor induló gyorsvonathoz csatolták. A király is ezzel a vonattal ért haza országába. A szerencsétlenség színhelyén a késő esti órákig folytak a kiemelési kísérletek, azonban a gépkocsit nem sikerült kiemelni. Ennek ellenére mindent elkövetnek, hogy az autót szárazra hozzák, mert a rendőrség súlyt helyez arra, hogy megállapítsa: nem-e a kormány szerkezet hibás volta idézte elő a szörnyű tragédiát. Más, eddig még nem erősített feltevés szerint a belga király a Rigi-hegyet nézte és ekkor történt, hogy a gépkocsi nekirohant a falnak, melyen három méteres nyílást ütött. Negyven méteres hosszúságban surlódások és horzsolások mutatkoznak a falon, úgy hogy arra következtetnek, hogy a király már száz méterrel előbb elvesztette uralmát a gépkocsi felett.

Ha a kocsi száz méterrel előbb szakítja át az országutat szegélyező falat, egészen biztos, hogy sikerül elkerülni a tragédiát, mert a gépkocsi így síkságra jutott volna. A belga király testének jobb oldalán szenvedett sérüléseket, de ezen kívül oly aggodalomra ad okot az idegállapota,

a szerencsétlenség ugyanis mórfelett megviselte Lipót királyt, annyira összetörték az események, hogy megbízásából egy postai alkalmazott küldött táviratot Brüsszelbe. A királyné holttestét a luzerni mentők tették koporsóba.

Az anyakirályné csak órák múlva értesült a katasztrófáról

A svájci tragédiáról szóló halálhírt nem merték közölni a Nápoly közelében levő Roseberillában tartózkodó belga anyakirálynéval. Az udvartartás eljárt a nápolyi hatóságoknál, hogy tilták le a délutáni lapoknál a tragédia hírének közlését. A királynéval csak a késő délutáni órákban közölték a történeteket. Az anyakirályné és az olasz trónörökösnek még ma utakelnek, hogy a ravatalhoz siessenek.

A kormány délután két órakor szerzett tudomást a borzalmas autókatasztrófáról és a mi-

niszterek nyomban minisztertanácsot tartottak, amelyen úgy határoztak, hogy

Van Zeeland belga miniszterelnök még a délután folyamán repülőgépen a szerencsétlenség színhelyére utazik.

E szomorú hír vétele után elsőnek a német diplomáciai ügyvivő tett részvéltátogatást az udvarnagyi hivatalban. A francia miniszterelnök táviratban fejezte ki részvétét úgy az uralkodónak, mint a kormánynak. A párisi belga követségen elsőnek Clark angol nagykövet és Cerutti olasz nagykövet fejezték ki részvéltüket.

II. LIPÓT

A nemzeti gyász miatt a brüsszeli és az anversi tőzsdéket bezárták. A gyermekeket kivéve, a belga királyi család egyetlen tagja sem tartózkodik jelenleg Belgiumban. Charles herceg külföldön tartózkodik. Erzsébet özvegy királyné pedig nemrégiben utazott Olaszországba, ahol leányát, a piemonti hercegnét látogatta meg.

A belga nemzet újabb gyásza

A belga rádióállomások zenét nem közvetítenek. A mozi- és színházelőadások szünetelnek. Az uccákon óriási tömegekben hullámozik a nép. Az emberek egyre ezt ismétlik: „Olyan szép volt és olyan jó.” Az asszonyok sírnak és számosan közülük gyászruhát öltöttek. A házakon gyászlobogót lenget a szél. A belga nép a megdöbbentő szerencsétlenség alkalmából arra a másik szerencsétlenségre emlékezik, amelynek Albert belga király esett áldozatul. A belga királyi udvart csak nemrégiben oldották fel a gyász alól a brüsszeli nemzetközi kiállítás megnyitása alkalmából.

Lipót király az éjszaka folyamán érkezik meg azzal a vonattal, amely az elhunyt királyné földi maradványait hozza magával. Astrid királyné holttestét a királyi palota kápolnájában ravatalozzák fel. A határra különvonat ment a király elé.

Ma délután a kormány kiáltványt intézett a belga néphez. A kiáltvány, amelyet az összes miniszterek aláírtak, a következőképpen hangzik:

„Az egész belga nép ezekben a nehéz órákban királyi körül tömörül és szeretettel övezi a királyi gyermekeket, akik most anya nélkül maradtak. Albert király halálának hatása alatt, a belga nép most királynéjának elhunytát gyászolja, azért a királynéér, aki

fiatalságával, jóságával az egész nép szeretetét, tiszteletét és csodálatát nyerte meg. Az egész ország megdöbbenve értesült a szomorú hírről és résztvesz a király végtelen fájdalomában.

A délután folyamán a belga külügyminiszteriumban egymásután jelentek meg a külállamok diplomatái részvéltük nyilvánítása végett. A brüsszeli kiállításon levő idegenek is mélyszéges megdöbbenéssel értesültek a belga királyné elhunytáról. A lakosság az első negyedórákban tájékozatlan volt az események felől és a rendőröktől, sőt a kiállítóktól érdeklődött a szerencsétlenség részletei iránt.

A svéd király négyhónapos gyászt rendelt el a belga királyi udvart sújtó gyász miatt.

Luzernben mélyszéges megdöbbenést keltett a belga királyi pár halálos autókatasztrófája. Az uccákon sok könnyező nőt lehet látni, akik a fiatal királynét siratják.

A nyomozás még eddig semmi pozitívumot nem tudott megállapítani. Valószínűnek tartják, hogy a legutóbbi napok zivatarai teljesen feláztatták a talajt.

Háromhetes udvari gyász Bucarestben

A belga királyi pár szerencsétlenségének híre mélyszéges részvétet váltott ki Bucarestben. II. Carol királlyal a hirt Eforián tudatták. Az uralkodó őszinte meghatótsággal értesült a tragikus eseményről. Tatarescu miniszterelnök ma Inceulet belügyminiszter és Titeanu belügyi államtitkár kíséretében megjelent a belga követségen és a kormány részvétét fejezte ki Astrid királyné elhunytá fölött. A kormány többi tagjai letették névjegyüket a belga követségen.

Bucaresti-i jelentés szerint

a királyi udvar a belga királyné halála miatt háromhetes gyászt tart.

Carol király és Maria királyné részvéttáviratokat küldtek a belga és a svéd királyi udvaroknak. Tatarescu miniszterelnök Van Zeeland miniszterelnökhöz intézett részvéttáviratot. A kormány holnap dönt afelől, hogy a királyné temetésén ki képviseli az országot.

A Morgenthalok végzete

Halálba kergették a játék-klubok

az OFA nyugalmazott főpénztárosát

Brasovból jelentik: A brasovi rendőrséghez megkeresés érkezett, amelyben közölték, hogy egy cernauti-i kocsmában felakasztotta magát egy ismeretlen öregur, akinél iratokat nem találtak. Valószínűnek tartják azonban, hogy az öngyilkos brasovi származású, mert felöltöje belső részében egy brasovi szabó címkeje látható. A rendőrség az ügyben nyomozást indított és megállapította, hogy az öngyilkos öregur Morgenthal Hermannal azonos, aki hosszú éveken át az Ofa-favállalat főpénztárosa volt.

A hetvenkétéves Morgenthal Hermann nemrégiben vált meg az Ofától, amelytől jelentős összegű végkielégítést kapott. A vállaltól kapott pénzt a Banca Ardeleana brasovi fiókjánál helyezte el és az összeget életjáradékra kötötte le. Az igénytelen agglégény nyugodtan és gond nélkül élt, mindaddig, amíg Brasovban két játéklklubot nem alapítottak. Az eddig szolid életmódot folytató öregur egy este betévedt az egyik klubba, ott játszani kezdett és végül is a klub állandó vendége lett. Rövid idő alatt a Banca Ardeleanánál elhelyezett pénzt az utolsó lei-ig elvesztette. Amikor már nem volt pénze és látta, hogy életjáradéka elveszett és a legnagyobb nélkülözések előtt áll, Morgenthal Hermann elhatározta, hogy megvált az élettől. Cernautiba utazott és az öngyilkosságot itt követte el.

Brasovi társadalmi körökben, ahol Morgenthal Hermann egy emberöltőn át komoly és szorgalmas embernek ismerték, mélyszéges megdöbbenést váltott ki a brasovi rulett áldozatának tragédiájáról szóló hír.

Megegyezés készül Anglia és Itália között

Nem követelnek Genfben megtorló intézkedéseket Olaszország ellen — A bolzanoi olasz minisztertanács döntő határozatai

Japán nem avatkozik bele a keletafrikai konfliktusba

Párisból jelentik: A tegnapi francia államtanács egyhanguan úgy döntött, hogy a francia állami érdekek a béke fenntartása érdekében folytatniok kell közvetítő munkájukat. A genfi eljárás tekintetében Lavalnak teljes cselekvési szabadságot biztosított az államtanács. Beavatott diplomáciai körök véleménye szerint Laval felfogása az, hogy Franciaország egyaránt hű marad a népszövetségi elvekhez, valamint barátaihoz és mindent elkövet, hogy a viszályt diplomáciai úton oldják meg. Franciaország semmiesetre sem áll utáiban annak, hogy Genfben kiegyenlítő megoldás jöjjön létre. Nincs

kényszerítő ok a keletafrikai viszály olyképpen való elhajlására, hogy egyrészt Anglia és Olaszország, másrészt pedig Olaszország és a Népszövetség között az ellentétek kirobbanjanak. Ugyanakkor, amikor Párisban meg láthatólag nem adtak föl minden reményt, angol hivatalos körökben egyre kevésbé bíznak abban, hogy az abesszin-ügyben sikeriül békés megoldásra jutni. Hoare és Eden szakadatlanul dolgoznak a népszövetségi tanács elé terjesztendő angol álláspont megszövegezésén. Egymásután fogadják a londoni diplomatákat, hogy megismerjék minden ország álláspontját.

Mit követel Olaszország

A bolzanoi minisztertanács tegnap este hét órakor megkezdődött és háromnegyed 9 órakor ért véget. A minisztertanácson körvonalazták Olaszország magatartását Abessziniával és a Népszövetséggel szemben. A minisztertanács befejezése után az olasz kormány hivatalos közleményt adott ki, amelyben bejelentette, hogy

megjelenik szeptember 4-én Genfben a Népszövetség ülésén, amelyen be fogja terjeszteni az olasz—abesszin viszályra vonatkozó emlékiratát. Mussolini kijelentette, hogy Angliának nincs oka tartani Olaszországtól, mert a két nagyhatalom között semmiféle ellentét nem áll fenn. Ami az esetleges szankciók fogantatását illeti, erre vonatkozólag az olasz kormányelnök nyomatékosan hangsúlyozta, hogy ennek rendkívül súlyos következményei lehetnek. A Duce biztosra veszi, hogy Genfben elég olyan felelős és óvatos politikus akad, akik ilyen veszedelmes előterjesztést gondolkodás nélkül visszautasítanak. A Daily Mail szerint egyébként Olaszország vádjai Abesszinia ellen a következő öt pontban foglalhatók össze:

1. Abesszinia megsértette a nemzetközi szerződéseit.
2. Az abessziniai rabszolgaság.
3. A fekete népek elmozdítását akarja keresztülvinni abesszin uralom alatt.
4. Az igazságszolgáltatás hiányos volta.
5. A kultúra hiánya.

Az elnöklő Mussolini beszéde végén bejelentette a kormánynak, hogy a készülő abesszin hadjáratral kapcsolatosan milyen preventív intézkedéseket fogantat. Bejelentette egyben, hogy

Olaszország élelmiszerszükséglete belátható időre biztosítva van és hogy az ipart is a háború zavartalan lefolytatásának szolgálatába állítja,

egyben elrendeli, hogy a gépkocsikat pótüzemanyagokkal tartsák üzemben. Elhatározták továbbá, hogy az olasz állampolgárok tulajdonában lévő külföldi kölcsönkötvényeket öt százalékos kincstári jegyekre cserélik be és a túlzott hadi nyereségek megakadályozása céljából már előre megállapítják, hogy a hadiüzemek három évig csak hat százalékos nyereséggel dolgozhatnak, illetve a részvénytársaságok hat százaléknál magasabb osztalékot nem fizethetnek.

A pápa a háborúról

XI. Pius pápa a betegápolónök küldöttsége előtt beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy

Olaszországnak szüksége van a terjeszkedésre és az ország számára életbevágó fontossággal bír, hogy új területeket szerezzen a terjeszkedés számára.

Kijelentette azonban a pápa, hogy Olaszországnak tiszteletben kell tartania más ország védekezési jogát és a háború kizárásával kell elérnie céljait.

Addis Abebából azt a feltűnést keltő hírt közlik, hogy nem kevesebb, mint 12 ezer felfegyverezett színes katona, akik az olasz hadseregben szolgáltak, ma délelőtt fegyvereikkel egyetemben átszöktek a határon és jelentkeztek az első abesszin katonai parancsnokságnál.

A keletafrikai problémával egyidejűleg a világhatalmi kérdések is akutakká lettek. Mint ismeretes, a küszöbön lévő flottaártekezlet elébe a japán kormány olyan követelésekkel lépett, amelyeket az angol, illetve az amerikai kor-

ken igen nagyszámú befektetéseket eszközölt és az a gyanu, hogy a szerződések ellenére a szigeteket megerősítette és haditengerészeti bázisokat létesített azokon.

Ujabb jelentés szerint a japán kormány hivatalosan megcáfolja azokat a külföldi híreket, amelyek szerint Japán beavatkozna az olasz—abesszin konfliktusba azért, hogy fegyvereket és löszert szállít az abesszin hadseregnek. A japán kormány hangsúlyozza, hogy az abesszin hadseregnek municióval való ellátása sohasem volt szándékába, mert nem célja beavatkozni az európai államok ügyeibe.

Anglia békét akar

A „Matin” megállapítása szerint néhány nappal a népszövetségi tanács ülése előtt kezdenek elsimulni az angol kormány és a közvélemény között keletkezett ellentétek. London most már kifejezetten eláll a kilátásba helyezett megtorló intézkedésektől, azonban még most is igen jelentékenyre becsülhető azoknak a száma, akik követelik, hogy Anglia példát statuáló módon járjon el a népszövetségi tanácsülésen Olaszország ellen. Különösen áll ez lord Robert Cecilre, aki Anglia erélyes külpolitikáját illetően továbbra is hajlíthatatlan maradt.

Az olasz—abesszin döntőbírósg négy bírója a legutóbbi tanácskozás után arra a megállapításra jutott, hogy az elbírázás alá kerülő kérdéseket nem tudják együttesen elintézni, ezért szükségesnek tartják az ötödik döntőbíró meghívását. Politis párisi görög követ már meg is kapta a meghívó-táviratot s kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy eleget tesz a meghívásnak.

Összesen hét gyermekparalízises beteget ápolnak az aradi gyermekkórházban

Csütörtökön Sederhatról szállítottak be egy újabb beteget — Prognózis: nincs nagyobb veszély!

Csütörtökön délelőtt újabb gyermekparalízis-gyanús kisgyermeket szállítottak be az aradi gyermekkórház járványos osztályára. Ezúttal Sederhat községből utalta be a pecicai járásorvos Bercsényi István másfél éves kisfiút, akivel együtt a gyermekparalízissel Aradon ápolat kisgyerekek száma hétre emelkedett.

Mint ismeretes, az eddigi hat eset közül is mindössze két megbetegedés történt Aradon Ripner Hédi és Friedler Gizi, akik állítólag játszópajtások is voltak. Lipták Imre bujaci, Janic Mária és Palkó János pedig pecicaiak. A járványos betegséggel kapcsolatosan éppen ezért közöljük dr.

Dorca Eugen kórházi kezelőorvos nyilatkozatát, aki a következő figyelemreméltó megállapításokat tette az Aradi Közlöny munkatársa számára: — Öt nap óta nem történt újabb megbetegedés Aradon, — mondotta, — és ez kétségkívül jó jelnek vehető, ha visszagondolunk a négyéveselötti járvány méreteire. A jelek arra vallanak, hogy csak szörványos esetekkel állunk szemben s így aggodalomra valóban nincsen ok. Egyébként is most már a közeli napokban végleg megállapíthatjuk ezt. Addig is azonban minden óvatossági rendszabály megszívlelendő, amiket a városi főorvosi hivatal a közönség figyelmébe ajánlott.

Benes: Most fog eldőlni a háború és béke kérdése

Megkezdik Bledben a kisaniani-konferenciát — Az első nap eseményei

Belgrádból jelentik: Csütörtökön délelőtt tíz órakor megkezdődött a kisanant tagállamainak előtanácskozása. A Bled mellett üdülő Pál régens külön kihallgatáson fogadta a kisanant-külgyminisztereket. Az első érdemi tanácskozások még csütörtökön megkezdődnek.

Benes csehszlovák külgyminiszter Bledbe való távozása előtt nyilatkozott a „Politika” című lap munkatársának. Ezeket mondotta:

— Kétségtelen, hogy az elkövetkező hét roppant nagy jelentőségű lesz. Most fog eldőlni a háború és a béke kérdése. A kisanant már sok válságot küzdött le és meg vagyok győződve, hogy ebből a válságból is fölényesen fog kikerülni. Rendíthetetlenül hiszünk a békében és minden igyekezetünk a béke fenntartásának lehetőségét szolgálja.

A bledi „Belvedere” szállóban megkezdett kisanantkonferenciáról a következőket jelentik:

Az első ülést csütörtökön délelőtt tíz órakor nyitotta meg Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök. Ezen az ülésen jelen volt a diplomáciai testület és a delegátusok is. Stojadinovics megemlékezett a kisanant tizenöt éves fennállásáról és eddig teljesített missziójáról. Az első érdemi tanácskozás során, amely pénteken lesz Benes csehszlovák külgyminiszter a szovjet—csehszlovák megnemtamadási szerződést fogja ismertetni.

Délután öt órakor megkezdődött Bledben a kisanant konferencia második ülése. Megállapodtak abban, hogy a kisanant álláspontja változat-

lanul az, hogy a Népszövetség tekintélyét minden áron és minden körülmények között fent kell tartani. A török külgyminiszter bledi látogatása külpolitikai nehézségek árnyékát veti előre, mert előreláthatólag Törökország különböző komoly külpolitikai bonyodalmakra okot adó követelésekkel lép fel a dunai paktum megkötése során. A középeurópai lefegyverezett államok újrafegyverzése tárgyában, amelyre vonatkozólag a kisanant-államok már elvben meg is egyeztek, Törökország csak úgy hajlandó a Balkán-paktum értelmében nélkülözhetetlen hozzájárulását adni Jugoszlávia és Románia csatlakozásához, ha a Dardanellák demilitarizált zónájának újra felfegyverezését megengedik. A dunai-paktumhoz való hozzájárulás másik feltétele Törökország részéről, hogy Olaszország és Franciaország ugynevezett közép-tengeri egyezményt kössenek.

Kispest—Nemzeti 3:1 (0:0)

Budapestről jelentik: A nemzeti ligabainokság során ma tartották meg a Kispest—Nemzeti mérkőzést, amelynek időpontját a Nemzeti nápolyi verdegyszereplése miatt előre kellett hogy hozzák. A mérkőzést a Kispest nyerte meg 3:1 (0:0) arányban. Az első féldőben a Nemzeti egyetlen ellenfélnek bizonyult, csatársa azonban gólképtelen volt. A második féldőben azután a Kispest feléjlődött és biztosította a győzelmet.

A kiutasított német újságíró fel akar szólalni Guzaék chisinaui gyűlésén

A lífokzatos telefonbeszélgetés Berlinnel — A vizsgálat érdekes megállapítással

Bucurestiből jelentik: Weber Frederic, a kiutasított német újságíró ügyében a vizsgálat befejezést nyert. Megállapítást nyert, hogy Weber hosszabb idő óta megfigyelés alatt állott azóta, amióta lapjában, a Völkischer Beobachterben folyton a német orientáció szükségességét ajánlotta Titulescu külügyminiszter figyelmébe. Minden lépését figyelték Webernek, akinek telefonbeszélgetéseit is kihallgatták. Néhány nappal ezelőtt a sziguranca információt kapott arról, hogy Weber Berlinnel telefonbeszélgetést folytatott és ez alkalommal közölte, hogy vasárnap Chisinauba megy, ahol nagygyűlés lesz és ahol megjelenik „Voith és R. is.” A német újságíró azt is közölte, hogy „nagy sikerre lesz kilátás.” A sziguranca vezérigazgatóság nyomban sejtette, hogy a Goga—Cuza párt gyűléséről van szó és vasárnap maga Stancescu sziguranca vezérigazgató utazott Chisinauba, hogy személyesen figyelje meg Webert.

A gyűlés résztvevőinek felvonulása alkalmával az egyik rendőrtiszt észrevette, hogy az egyik csoport nem abban az utirányban halad, amelyre a rendőrség engedélyt adott. Nyomban utasítást adott arranézve, hogy a csoportot tereljük a helyes irányba. Ekkor avatkozott bele az ügybe a chisinaui német konzul társaságában levő közelbenálló Weber, aki a csoport élére állott és annak más irányt mutatott. Ez a tette adott okot a rendőrség beavatkozására. Webert a rendőrségre kísérték és onnan Bucurestibe vitték. Kihallgatása után Brasovon és Aradon keresztül a curtici-i határállomásra kísérték és ott áttették a határon.

A vizsgálat megállapította, hogy Weber Chisinauban a mikrofonok felállításánál is segédkezett, sőt kijelentette, hogy fel akar szólalni a gyűlésen. Ez a körülmény csak későn jutott a hatóságok tudomására, máskülönben módot nyújtottak volna arra, hogy felszólaljon, miután ebből közelebbi képet nyerhettek volna romániai missziójáról. A Dimineata híradása szerint a hatóságok megállapították azt is, hogy a német követség egyik hivatalnokja nyaraltatás címén számos fiatalembert hozott be az országba és ezeket Basarabiában helyezték el, a hol nemzeti szociálista propagandát fejtettek ki. Az ügyben a belügyminiszterium hivatalos jelentést adott ki, amelyben leszögezte, hogy a Weber-ügyben befejezte a vizsgálatot, amely a kiutasítással véget ért. Ellenben nem felel meg a valóságnak, hogy az egész országot be-

hálózó hitlerista szervezet után kutattak volna. Ugyancsak a belügyminiszterium cáfolja azokat a híreket, mintha Sibiuban hitlerista incidensek játszódtak volna le. Mindössze annyi történt, hogy az egyik Sibiu melletti faluban több száz nemzetiségű fiatalember horogkeresztes egyenruhában sétált és emiatt szóváltásuk keletkezett egy csendőrrel. A vizsgálat megindult, de letartóztatásukat nem eszközölték.

Itt írjuk meg, hogy a „Tempo” berlini távirat nyomán azt a hírt közli, hogy Hitler kancellár meghívta Cuzát a szeptember 8-án Nürnbergben tartandó nemzeti-szociálista kongresszusra. Ugy hírlik, hogy A. C. Cuza, Gheorghe Cuza és több más keresztény nemzeti párti vezető vesz részt a német náci kongresszusán.

Összeül a népkisebbségek nemzetközi parlamentje

Jakabffy Elemér dr. és Balogh Arthur dr. képviselik az ardeali magyarságot a népkisebbségek nemzetközi kongresszusán — Jakabffy dr. a tárgysorozatról

Timisoaráról jelentik: Jakabffy Elemér dr., a Magyar Párt kisebbségügyi szakosztályának elnöke elutazott Genfbe, az ott megtartandó tizenegyedik európai nemzetközi kisebbségi kongresszusra. Atutaztában a timisoarai pályaudvaron munkatársunknak a következőket mondotta:

— Mint ismeretes, Európa negyvenmilliónyi népkisebbségeinek a képviselői ezelőtt tizenegy évvel elhatározták, hogy szervezetbe tömörülnek és évente kongresszust tartanak, hogy kívánságaiknak és az egyetemes kisebbségi kérdésekre vonatkozó felfogásaiknak kifejezést adjanak. Ez évben szeptember 2-án, tizenegyedezser ülnek össze az európai népkisebbségi csoportoknak hivatott képviselői, hogy vállalt feladatuknak újból eleget tegyenek.

Talán még sohasem volt súlyosabb a kisebbségi helyzet, mint most.

hiszen Európaszerte tombol a sovinizmus, mely szöges ellentétben áll azzal a törekvéssel, mely az egyes országhatárok között élő nemzetkisebbségek számára a szabad kulturális életfejlődést kívánja biztosítani. Természetesen a mostani kongresszusnak a tárgysorozatán is meglátszik, hogy a kiküldöttek tudatában vannak feladatuknak.

— A kongresszust az idén is dr. Wilfan József elnök megnyitója vezeti be, aki utalni fog arra a türethetetlen nehéz helyzetre, melybe Európaszerte jutottak a nemzetkisebbségek. A tárgysorozat első pontját ennek a helyzetnek a megvilágítása adja. Tekintettel arra, hogy

Lilomtiprás miatt letartóztatták a bécsi Burgtheater egyik művészt

Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség ma feltűnéskeltő letartóztatást fogantatott. Lilomtiprás büntette miatt őrizetbe vették Paul Mahr, a Burgtheater ismertnevű művészt.

A neves színész egy 13 éves leánykát csalt lakására azzal az ürüggyel, hogy színházjegyet szerez neki. A lakásban rátámadt a gyermekre és erőszakos merényletet követett el ellene. A művész letartóztatása annál nagyobb szenzációt keltett, mert Paul Mahr pár évvel ezelőtt már szerepelt hasonló bűntudatban. Akkoriban is lilomtiprással vádolták és a bíróság egy évi súlyos börtönrre ítélte. Kiszabadulása után visszatért a Burgszínházba, ahol legutóbb is nagy sikereket aratott. Kihallgatása alkalmával Paul Mahr azt mondta, hogy tulajdonképpen a kislány csábította el őt és nem volt tudomása arról, hogy a gyermek még nem töltötte be 14-ik életévét. A művészt át szállították az államügyészség fogházába.

Európában az államformák között mindinkább tért hódít az autoritativ államforma gondolata.

természetesen a kisebbségi kongresszusnak meg kell állapítania azt, vajon ez az államforma, illetőleg az ilyen alkotmányoknak a be rendezkedése összhangba hozhatók-e azokkal a nemzetközi kötelezettségekkel, melyeket az államok 1919-ben a kisebbségi jogok biztosítását illetőleg vállaltak.

— Egy másik fontos pontja a kongresszusnak annak megállapítása, hogy

a kisebbségi népi közösség gondolata az államok kötelekeiben milyen határok között mozoghat az illető államok szuverenitásának a sértése nélkül.

Gyakorlatiasabb jelentőségű a tárgysorozat pontjai közül: a helységneveknek az anyanyelven való szabad használati joga; a nemzetek közti szerződések alapján a hágai nemzetközi döntőbírószék fokozottabb igénybevétele a Népszövetség által akkor, mikor eléje kisebbségi panaszok érkeznek.

A romániai magyarság képviselőiben a kongresszuson Balogh Arthur dr. szenátor és Jakabffy Elemér dr. vesznek részt. A helységnevek használatának tárgysorozati vitájához Jakabffy Elemér, a döntőbírószék igénybevétele kérdéséhez pedig Balogh Arthur fognak hozzájárulni. Csehszlovákia magyarságának képviselőiben Szüillő Géza, a jugoszláviai magyarság részéről Streluczky Dénes és Deák Leó vesznek részt a kongresszuson.

A régi, forrósikerű színházi esték emléke elevenedik fel augusztus 31-én, Novák Irén emlékestjén Aradon

Az aradi prózaegyüttes nagy ambícióval készül a szombat esti színházi előadásra, amelyen a régi, forrósikerű színházi esték emléke elevenedik fel. Olyanok váltották meg a jegyüket erre az előadásra, akik esztendő óta nem voltak színházban és akik a színházbajáró közönséggel együtt ünnepi külsőt adnak az aradi színház nézőterének erre az estére. Novák Irén emlékének adózott a rendezőség, amikor egyik régi darabját vette elő, amelyben valaha az aradi publikumot gyönyörködtette. Ma már szinte újdonságnak számít „A szabin nők elrablása”, amelynek szellemes jelenetei, nagyszerű helyzetkomikuma ma sem avult el, sőt felveszi a versenyt sok modern darabbal. Az előadás szereplői: Gömör, Felhő, Forgács, Jávor, Kun, Kovács György, Dálnoky Dudus és a többi biztosítékot nyújtanak arra, hogy a közönség nagyszerűen fog mulatni. Szendrey Mihály szín-

igazgató emlékbeszédét is nagy érdeklődés előzi meg.

Az előadás iránt megnyilvánult nagy érdeklődésre való tekintettel mindenki jól teszi, ha idejében biztosít magának jó helyet. A legdrágább helyár 50 lei, de gondoskodás történt arról is, hogy a szerényjövedelműek is olcsó, jó helyet kaphassanak. Elővételi pénztár a téli színháznál már délelőtt 11 órától nyitva.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—

Színház — Irodalom — Művészet

Forgács Sándor

nagysikerű hatalomjátéka a Nyári Színházban

Aradváros közönsége csütörtök este zsufolásig megtöltötte a Nyári Színházat, ilymódon adva tanujelét annak a meleg ragaszkodásnak és igaz megbecsülésnek, amelyet Forgács Sándor személye és művészete iránt érez. Forgács Sándor, aki annyi komoly, megrázó erejű drámában csillogtatta meg kiforrott művészetét, ezen az estén egészen más oldaláról mutatkozott be a közönségnek. Kedves, könnyed és derűt árasztó volt s a franciásan szelímes és ötletesen pikáns vígjáték minden eszritjét kihozta. Mint rendező is kiváló alkotott s a francia vígjáték kitűnő előadásban került a közönség elé.

F. Bárdy Teréz színes, hangulatos játékka bravuros alakítást hozott ki a főszerepből, Gömör Emma természetes, jóízű humora, Dálnoky Dudus, Németi Böske, Agai Margit harmonikus és precíz játékkal nagyszerűen illeszkedtek be az előadás menetébe. Felhő Ervin és Jávor Alfréd minden egyes mondása után felharsogott a közönség körében a taps és a viharos elismerés, mellyel kedvenceit ünneplte.

A meleg hangulatu estén is bebizonyosodott, hogy mennyire össze forrott a közönség azokkal a kedvenc színészeivel s különösen Forgács Sándorral, akinek nevéhez annyi élvezetes, művészi értékű előadás meleg élménye fűződik.

Aradiak — Aradért!

Rendezzünk sorsjátékot Arad érdekében! — mondja Lutai Cornel dr.

Szeptember végén ül össze az első széleskörű értekezlet,
hogy megvitassa a tennivalókat

Ankétunk első felszólalói

Városszerte nagy érdeklődést váltott ki az *Aradi Közlöny* mai cikke, amelyben bejelentette, hogy ankétot indít, módot nyújtva Arad minden polgárának, hogy a város legégetőbb problémáit, legsürgősebben megoldásra váró sérelmeit tudomására hozza Aradváros új intérimár-bizottsági elnökének, dr. Cotioiu Romulusnak, aki nyíltan bejelentette, hogy megfelelő energiával és tettakarással rendelkezik a problémák megoldására.

Ez a fejlődésében megállott város elérkezett ahhoz a ponthoz, amikor egyedül saját polgárainak lelkes, minden akadályt leküzdő összefogása mentheti meg a további súlyedéstől. Minden aradi polgár szívében visszhangra kell hogy találjon a gondolat: Mentsük meg Aradot! Nem indokolatlan lokálpatriotizmus ez, mert ez a szép város megérdemli, hogy sikra szálljunk érte. Ankétunkkal nem kívánunk egyéb célt szolgálni, mint hogy közvetítő szerepet játszunk Aradváros polgársága és a városvezetés között és módot nyújtunk azoknak is a hozzászólásra, akik mondanivalójukat nem fejthetik ki a városhoz benyújtott memorandum formájában. Az első felszólalók: Aradváros három régi, közéleti szereplője, akik gyökeresen ismerik ennek a városnak életét, problémáit, szükségleteit, lehetőségeit és akik a múltban személyes tevékenységükkel is igyekeztek mindent megtenni Arad fejlesztése érdekében.

Pacuraru Brutus,

az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára

— Szeptember 20-ika körül éppen Arad megmentése érdekében hívunk össze széleskörű értekezletet, azonkívül az Aradon tartandó minisztertanács elé is részletes memorandumot terjesztünk problémáinkról. Nem szabad pusztulni hagyni Aradot és be kell vallanom, hogy optimizmusom lényegesen nőtt, amióta dr. Cotioiu Romulust tudom a város élén. A minitvársár intézményét nemcsak feltámasztani, hanem állandósítani is kell. Azt hiszem, jövőre olyan mintavásárt tudunk produkálni, amely felülmúlja az 1925-ik évi és bizonyítékot nyújt mindenkinek ennek a városnak és megyének gazdasági erejéről. Tisztában kell lennünk viszont azzal, hogy Aradon nagyipart teremteni majdnem lehetetlenség a város kedvezőtlen fekvésénél fogva. Ennek a városnak fekvése inkább a kereskedelemnek kedvez.

— Éppán ma folytattam komoly tárgyalásokat a Mures hajózhatósága kérdésében. Szakértők állapították meg, hogy a Radna-Nadlac-szakasz már most hajózható és a szabályozás munkája lassankint, fokozatosan véggezhető el. A Muresen való hajózási forgalom megindulása magával hozná a nagy fáttelepek életrékeltését és rajtuk a sor, hogy koncesszió, valamint megfelelő tökélerdekeltség szerzésével ezt a szép tervet ne hagyjuk elsorvadni. Vásárcsarnokra is sürgős szükség lenne, de az egyetlen hely, ahova képzelnem tudnám: a jelenlegi -közkórház helye. Gyümölcs, zöldség, tojás, hüvelyes vetemények forgalombahozatala szempontjából Arad az első helyek közé kerülhetne vásárcsarnok létesítése révén. A várterület átvételénél sem látok különösebb akadályokat, a felparcellázott várterületből származó bevétel elegendő lenne arra, hogy a katonaságnak új kaszárnyát építsünk és megmaradna az új villanegyed helye. Számos pro-

bléma vár megoldásra, de az iniciativa mellett megfelelő energia és összefogás szükséges, máskülönben sohasem emelhetjük ki Aradot jelenlegi helyzetéből.

Lutai Cornel dr.,

Aradváros volt polgármestere

— A múltban sokat tárgyaltunk arról, miképpen tudnánk Aradot fürdővárossá átalakítani. A strand modernizálására nézve jóváhagyott tervezet fekszik a város mérnöki hivatalában. Az egész strandot a törvényszék környékére kell áthelyezni, ahol jóval szélesebb a part és megfelelő hely van arra, hogy a publikum kényelmesen elhelyezkedjen. Itt azután hullámfürdő, műstrand, gyermekjátéktér, téli uszoda létesíthető. Kilencven méteres szélességben áll rendelkezésre hely. A költség: körülbelül hat millió lei. Költségvetési megterhelés nélkül oly módon oldható meg a probléma, hogy — mint azt a múltban terveztük — sorsjátékra kér a város engedélyt és annak jövedelméből építi fel az új strandot. Városi zálogház létesítése is fontos. Nemcsak jövedelmet jelent a városnak, de megkíméli a költségektől azokat a rászoruló lakosokat, akiknek ma külön költséggel Timisoarára kell küldeni ingóságukat. A kövezések végrehajtására a CFR-től kedvezményt lehet kapni a kőanyag Aradra szállítására, még pedig oly módon, hogy azok a vagonok, amelyek Halmagiu vagy Gurahont környékére szállítanak más árut és üresen indulnak vissza Aradra, mérsékelt tarifa mellett használhatók fel. A vár átvétele és villanegyeddé való átalakítása régi kívánsága Aradnak és a strand jövedelméből anyagilag is megoldható. Exportra alkalmas vágóhid építése is szükséges, azonkívül három vásárcsarnok felépítése, hogy a közönség bármilyen időben friss áruval láthassa el magát. És ha idegenforgalomra számítunk, úgy a parkok fejlesztése sem maradhat el és a külvárosok számára az uccakövezést és járdák kiépítését kell mielőbb keresztülvinni. Mindegyik gondolat keresztülvihető anélkül, hogy a város lakosságát egyetlen lei külön megterhelés érné, természetesen nem egyszerre, hanem fokozatosan.

Nachtnébel Odön,

Aradváros nyugalmazott főmérnöke

— A külvárosok rendezése rendkívül fontos és sürgős feladat. De ezt is két részre kell osztani. Nem lehet addig kövezni, amíg valahol a csatornázás és vízvezeték hiányzik, mert ha előbb következnek, úgy a csatornázás alkalomával fel kell szedni mindenütt a kövezetet, ami kettős költséget és munkát jelent. Elsősorban tehát végre kell hajtani Gai, Perneava és Gradiste csatornázását. Ha pedig a vízvezetéki hálózat kiterjesztése túlságosan nagy költséget jelentene, úgy mélyfuraltu közutakkal kell ellátni ezeket a városrészeket. Sürgős a Shonecsatornának a Ceatea-Vechi-téren való bevezetése, olyan villanegyedet még nem láttam sehohsem, ahol sem csatornázás, sem vízvezeték nem található. A városrendezés eddig, sajnos, rendszertelenül történt. Ahol már csatornáztak, ott kezdődhetik az uccaburkolás. A sorrend tehát: csatornázás, vízvezeték, vagy közút, uccaburkolás. A téli színház kijavítása a lehető legsürgősebb és szintén mielőbb megoldandó a tüzoltóság modernizálása. Aradon

még falusi nivón áll a tüzoltóság és sajnálatos, hogy a tüzjelző-állomásokat szaporítás helyett — csökkentik.

— A föld alá süllyesztendő nyilvános illemhelyek kérdését a városi építészeti bizottság már megoldotta. Csak nem vitték keresztül az erre vonatkozó határozatot. Kimondottuk, hogy minden benzinkut-tulajdonos, aki erre koncessziót kap, köteles a saját költségén az egyik nyilvános, földalatti illemhelyet felállítani. Tehát költség nélkül lehetett volna megoldani a kérdést és lehet még ma is, ha a koncesszió-tulajdonosokat erre rászorítjuk. A vágóhid elhelyezésének kérdése már 1914. óta húzódik, már akkor megállapította a város, hogy ez a vágóhid nem felel meg a követelményeknek. És azóta csak rosszabb lett a helyzet. A vágóhid jelenlegi helye akadályozza a városfejlődést, mert a tisztviselőtelepnek odáig kellene bővítenie. Amellett az egyetlen hely, ahol vágóhid lehet: az állatvásártér közvetlen szomszédságában. Ahol egyébként már kiépült az állomásig vezető vasuti vágány, tehát erről sem kell gondoskodni az exportörök kielégítése érdekében. A vágóhíddal egyidejűleg elhelyezendő a városi kertészet is, amely szintén egyik kerékkötője az egész városrész kiépülésének és fejlődésének. A strandot szintén el kell helyezni, még pedig a vároddalra, ami nagyban hozzájárulna a Mures-parti sétány szépítéséhez és amellett megfelelő terület is rendelkezésre állana modern, szép strand létesítésére.

Ankétunk folytatásában a részletkérdésekre is rátérünk. A hozzászólásokat mindenestre írásban, teljes névaláírással kérjük, még pedig a problémák és sérelmek ismertetése mellett a reális megoldási javaslatok felsorolásával. Várjuk a további hozzászólásokat!

Merénylet történt

Fey osztrák miniszter ellen?

Orrcsonttörést, fejsebesülést és súlyos természetü agyrázkódást szenvedett a miniszter

Bécsből jelentik: Fey miniszter autóbalesetéről ma hivatalos jelentést adtak ki. A közlemény megállapítja, hogy az első jelentés téves volt, mert a miniszter sebesülése nem könnyű természetű, hanem igen súlyos. Fey miniszter nem szenvedett idegsokkot, hanem súlyos természetü agyrázkódáson ment keresztül. Ezenkívül orrcsonttörést és fejsebesülést is szenvedett. Fey miniszter állapota annyira aggasztó, hogy az orvosok nem engednek hozzá látogatót. Csak Schuschnigg kancellár tartózkodott rövid ideig a betegszobában.

A prágai Narodny Listy szerint több gyanús jel arra mutat, hogy Fey miniszter gépkocsija ellen merényletet követtek el és hogy nem véletlen autószerencsétlenségről van szó.

CORSO CENTRAL

5 és 7 1/4 óra or

Este 9 1/2 órakor

A fejedelem nagy szerelme

Epizódok a német fejedelmi udvarok köréből.
Pazar kiállítás! Korszerű pompa!

Willy Fritsch, Trude Marlen, Ida Wüst.

SELECT

5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor
Premier!

Az áladjutáns

Német katonavígáték, főszerepekben a legjobb komikusokkal. — Heinz Rühmann, Trude Berliner, Adolf Wohlbrück, Victor de Kowa.

Este, az utolsó előadás után nemzetközi boxmérkőzés!

URANIA

5, 7 1/4 és 9 1/4 órakor
Repriz-premier!

Az elmúlt szezon nagy sikerének felújítása!

A tisztiszolga

Guy de Maupassant regényének filmváltozata.
Főszerepben Marcelle Chantal.

HIREK

IDILL, 1935.

Írta: MÁRAI SÁNDOR

A nyári kávéház kertjében, a napsütésben, három fiatal hölgy ül az asztal körül, piros körmökkel, nagyon kellemes idomokkal, jó ruhákban. A három nő elmerülten vitatkozik. Kivételesen nem römiznek, válásról sem beszélnek, válásról és szerelemről mi beszélünk, a három férfi, a szomszéd asztalnál: barátom, a külön publicista, egy neves védőügyvéd és szerénységem. A szerelemről beszélünk, a kínos és megoldhatatlan magánygyekekről és közügyekről, a „házasság válságáról”, sőt arról is, szükséges-e a jó házassághoz a közös-hálószoba; becsületszavamra!

Vita közben észreveszem, hogy a szomszéd asztalnál a három piroskörmű nő kigyóbbor szatyorból iratokat kapar elő, izgatottan összehasonlítják az aktákat, ceruzát hegyeznek, számolnak és vitatkoznak. A vita áthallatszik: a három nő aznap reggel kapta meg az adóveket, éppen csak beruzsozták körműket s rögtön iderohantak, a nyári kávéház kertjébe s most izgatottan és elmerülten, ceruzával és jogi érvekkel vitatják a különböző kategóriák kivételének jogosultságát. Lohogtatják adóveiket és érvelnek. Süt a nap. Nyár van. A nők csinosak.

Ez a kép — gondolom — a legsajátosabbban enyém. Maupassant nem álmódható hasonlót. Tolsztojnnek nem juthatott eszébe ilyen szituáció. Itt ülünk, hárman, a külön közíró, a neves védőügyvéd s jómagam, a házasság és a közös hálószoba válságáról beszélünk és a szomszéd asztalnál három kellemes idomu nő villogtatja az adóveket s esziükágában sincsen pillantást vetni reánk, mert az adóív nyilván fontosabb és aktuálisabb hozzártartozik a házasság válságához, mint minden megállapítás, amit vitánk eredményezhet: ez a pillanatkép, ez a kert-i idill csak az enyém, a kortársé.

Harminc évvel ezelőtt az irodalom nem ismert ilyen élethelyzetet. Maupassant hősnői az adóívvél csak fértjük halála után ismerkedtek meg, egy pillanatra, a közígyező tubák-szagu szobájában. Ez a mai idill, a piros körmökkel, a házasság válságával s az adóívekkel, ez az én idillem. Színeiben, kellekiben, tartalmában sajátosan az enyém. Copyright, gondolom savanyuan.

— MELEG MARAD AZ IDŐ. Délnyugati szél, változó felhőzet, helyenkint délutáni záporok, vagy zivatarok. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Maniu Bucuresztibe utazik. Bucuresztiből jelentik: A „Credinta” jelentése szerint Mihalache felkérte Maniut, hogy sürgősen utazzon a fővárosba, ahol nagyjelentőségű tárgyalások állanak küszöbön a párttal kapcsolatban. Maniu érkezését a jövő hétre várják.

— Adóízfizetés nélkül nincs többé építkezés! Bucuresztiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a jövőben semmiféle építkezési engedély addig nem adható ki, amíg a kérvényező be nem igazolja, hogy adóját kifizette.

— Meghamisították a kereskedelemi és ipariügyi minisztérium egyik határozatát. Bucuresztiből jelentik: A „Tempo” értesülése szerint a hatóságok rendkívül érdekes és kényes ügyben folytatnak vizsgálatot. A lap szerint meghamisították a kereskedelem és ipariügyi minisztérium egyik határozatát és ezáltal egyesek nagy előnyöket szereztek külkereskedelmi tekintetben. A határozat antidatalását az egyik hatóság állapította meg és az ügyben még szenzációs fordulat várható.

— Nemzetközi turista-kongresszus Budapesten. Bucuresztiből jelentik: Szeptember 10—14-e között nemzetközi turista-kongresszust tartanak Budapesten, amelyen Romániát Mitilíneu Jean, a Királyi Autóklub alelnöke, Sergiu Dimitriu, a turistaszervezetek igazgatója, Minovic tanár, valamint Mihalache Ion mérnök képviselik. A kongresszuson a London—istambuli nemzetközi autót ut kiépítésével foglalkoznak és ez az ut az eredeti tervek szerint Jugoszlávián vezetne keresztül. Sikerkült azonban elérni, hogy Oradea, Brasov, Bucuressti, Giurgiu elágazással Románia is bekapcsolódjon a nemzetközi autótorgalomba.

— Mirto visszavonul a közéletből. Bucuresztiből jelentik: Hir szerint Mirto volt miniszter elhatározta, hogy véglegesen visszavonul a politikától. A volt miniszter elhatározása élénk feltűnést keltett a vaidista pártban.

— MEGÉRKEZTEK A NYUGDIJAK! Az aradi pénzügyigazgatóság ma megérkezett a nyugdíjak kiutalása. Tekintettel arra, hogy a szükséges meghitelezés a Banca Nationala-hoz még nem érkezett meg, a nyugdíjkifizetéseket nem lehet elkezdni. Abban az esetben, ha pénteken reggel a Banca Nationala megkapja a szükséges meghitelezést, akkor a pénzügyigazgatóság még pénteken délelőtt megkezdli a katonai nyugdíjak folyósítását, szombaton pedig a C. D. E. F. G. kezdőbetűs polgári nyugdíjasok járandóságát fizeti ki. A további sorrendet még nem állították össze. Abban az esetben, ha pénteken nem jön meg a meghitelezés, a polgári nyugdíjak kifizetésére előreláthatólag csak a jövő hét hétfőjén kerül sor.

— Kiraboltak két amerikai hölgyet a turdai hasadékban. Clujról jelentik: Két amerikai hölgy, akiknek nevét még nem adta ki a rendőrség, tegnapelőtt saját gépkocsijukkal kirándulást tettek a turdai hasadékhoz. A két hölgy — mielőtt elindult a barlang átkutatására — gondosan lezárta az autót. Visszatérve szörnyű meglepetésben volt részüik. A gépkocsi ajtaja be volt törve és kofferjük összes és nagyon értékes tartalmát ismeretlen tettesek elrabolták. A turdai rendőrség erélyes vizsgálatot indított meg az ügyben.

Lázadás Litvánianban

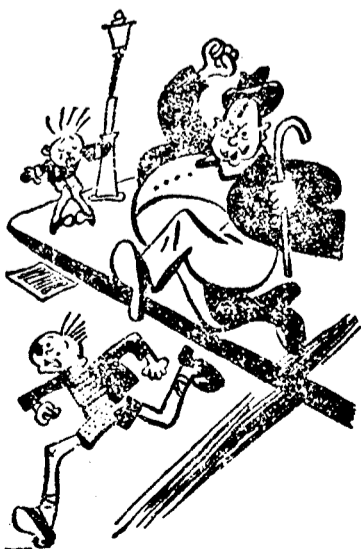
Kaunasból jelentik: Marlanopole kerületben idegen agitátorok jelentek meg, akiknek aknamunkája következtében a parasztok megtagadták, hogy Kaunas városát élelmiszerekkel lássák el. A földművelők követelik, hogy az eladási árakat emeljék fel, az adósságaikat pedig csökkentsék. Több kisebb városban az agitátorok uszítására a nép a rendőrség ellen szervekedett. A lakosság összeütközésre is került a karhatalommal és ennek tolyamán négy rendőr megsebesült, míg három földműves meghalt.

— Halálozás. Özv. Reiner Dávidné szül. Hartmann Teréz f. hó 28-án 91 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 30-án, délelőtt 10 órakor lesz a zsidótemető halottasházából. 4866

— Nagy ünnepségekkel iktatták be Szabó Zoltánt az új secuieni református esperest. Lélekemelő szép ünnepség keretében iktatták be Secuieniben Szabó Zoltán református esperest. Szabó Zoltán megválasztását hosszas belső harc előzte meg. Végh József esperes lelépésével ketten pályázták meg ezt az állást. Hegedüs Albert salaci és Szabó Zoltán secuieni lelkesek. A választást kétszeri szavazás sem tudta eldönteni, mert mindkét esetben egyenlő szavazatot kaptak. Végül is az egyházkerület közgyűlése döntött és Szabó Zoltánt jelentették ki megválasztott esperesnek. A beiktatási ünnepségek keretében nagy áhítattal ünnepelték a hívek 50 éves papi jubileumuk alkalmából Sulyok István püspököt és a távozó esperest, Végh Józsefet.

— Eltűnt egy aradi diák. Dávid Mihály Str. Cosbuc 34. szám alatti lakos ma megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy 15 éves Rudolf nevű fia 2 nap óta eltűnt szülei lakásáról és azóta nyomaveszett. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

Igazságérzet

— Megállj csak, komisz kölyök! Majd megmutatom én neked, hogy micsoda disznóság mindig a gyengébbet püfölni...!

— ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT, ZARUL VASÁRNAP DÉLELŐTT AZ ARADI SZABADTERI ISKOLA. Lélekemelően szép ünnepséget készít elő vasárnap délelőtt 10 órára az Aradi Gyermekbarátok Egyesülete, amelynek minden elismerést megérdemlő működése hozta létre a várterületen lévő Szabadtéri Iskolát. Ez az aradi mintaszerű humanitárius intézmény ezideig páratlanul áll az egész országban, tehát Arad társadalma ezen a téren is dicsőre méltó uttörő munkát végzett. A tavaly megnyitott iskolát tudvalevőleg ez év tavaszán új nagy épülettel bővítették ki a Munkakamara százezer leies alapítványából és így ebben a szezonban már 130 aradi szegény gyerek kaphatta ott vissza életerejét. A vasárnap délelőtti záróünnepély — amelyre a tagokon kívül Arad egész társadalmát ezuton hívja meg a rendezőség — istentisztelettel kezdődik, majd az iskola vezetőségének beszámolója következik az intézmény működéséről, azután az elért eredmények méltatására térnek át, amely buzditásul szolgál a jövőre az önzetlenül, önfeláldozóan dolgozó egyesületi és iskolai vezetőség számára.

— Vasárnap: repülőnap Aradon! Szeptember 1-én, vasárnap rendezi meg az ARPA aradi fiókja az eredetileg az elmúlt hétre tervezett repülőmeetingjét. Mindazok a jegyek, amelyeket már régebben megváltottak, szeptember 1-re természetesen érvényesek. Tíz elsőrendű utas-szállító repülőgép érkezik a meeting alkalmából, a legjobb pilóták irányítása mellett. Ezenkívül motornélküli repülőgépeket is hoznak a pilóták, akik ezekkel a gépekkel akrobatikus mutatványokat végeznek. Az érdekes légi mutatványok a ciala-i repülőter felett nyernek lebonyolítást. A meetingnek tudvalevőleg propaganda-jellege van és ezért a gépek sétatrepülést végeznek mindazokkal, akik repülni akarnak. Egy felszállás díja 150 lei.

— Világjáró amerikai leány Bucuresztiben. Bucuresztiből jelentik: Tegnap délelőtt egy szokatlan szépségű amerikai fiatal leány érkezett lóháton Bucuresztibe. A fiatal leány Miss Patricia Mc. Cain amerikai testőrnövésznő, aki 4 év óta járja lóháton a világot. A világutazó fiatal nő előbb Dél-amerika vidékeit tanulmányozta és Afrika legvadabb vidékein is keresztül hatolt. Utazását hajón tette meg Amsterdamig. Hollandiában biciklit vásárolt és bejárta Németországot, Ausztriát, Magyarországot, Jugoszláviát, míg végre Romániába érkezett. Giurgiuban lovat vásárolt magának és utját most lóháton folytatta. Ploiestin, Sinaian és Brasovon keresztül utazott, majd a fővárost tekintette meg, ahol felkereste az amerikai konzulátust és Szovjetországról területére szóló utlevelést váltott magának.

— Áldott állapotban levő nők, ifju anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és híg ürülés, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el.

— Halálát okozta a forrasztó-lámpa. Tegnap délelőtt Oradean az Alexandri-uccában szolgálatot teljesítő rendőr megdöbbenve látta, hogy az egyik bádógosmükhelyből egy lángokba borult ruhájú diákgyerek szalad örijongva az uccára. A rendőr nem vesztette el lélekjelenlétét, utána vetette magát az égő fákyaként száguldó diáknak és koponyével előjította a lángokat. Azonnal beszállították a közkórházba, de az orvosok már az első vizsgálatnál megállapították, hogy nem sikerül megmenteni az életnek, mert égési sebei olyan súlyosak, hogy a leggondosabb műtéti beavatkozás sem segíthet rajta. Kétnapos kétségbeesítő kínlás után a fiatalember meghalt. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy az áldozat Engel György, Engel József bádógosmester fia. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a fiu forrasztó-lámpával dolgozott, amely meggyújtotta benzinnel átitatott ruháját. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Egész Arad nagy érdeklődéssel tekint az Ujságíró Klub küszöbön álló megnyitása elé. A klub szervezői igyekeznek világvárosi nivóju intézményt létesíteni. Ennek egy kis izlelítője mátol kezdve látható a Lengyel-butorgyár főtéri kirakában, ahol — többek között — az Ujságíró Klubnak szállítandó berendezési tárgyak egy részét is kiállították. A kirakat előterében a Szabó Albert-cégnél rendelt pompás éttermi berendezések egy mintaszataa került közszemlére. Az Ujságíró Klub ideiglenes irodájában, amely a Központiszálló halljában működik, állandóan folynak a jelentkezések, telefonon is. Ide küldendő be — lehetőleg szombatig — a már kiadott ajánlási lapok, mert a hó végével a taggyűjtési akció első fázisa lezárul.

Dr. Werner Sándorné a dolgozó nők sorába lépett

Nővérevel együtt női és gyermekruhadivatszalonát nyit Aradon

Dr. Werner Sándornak, a tragikus hirtelenséggel elhunyt közismert és népszerű aradi orvosnak fiatal özvegye, aki még le sem tette az özvegyi fátyolt s szívében még be sem hegedt a mélyen titított seb — ma már a dolgozó asszonyok küzdő táborába állott. Dr. Werner Sándorné, akit a családi otthon védett melege nem puhított el, tisztánlátó szemekkel és mély igaz felelősségérzéssel eltelve ébredt a kemény valóságra. Az élettárs helyét pótolni kell s a gyermek, aki elvesztette az oltalmazó apát, nem szabad, hogy hiányt érezzen, nem szabad, hogy veszteséget szenvedjen. Csak kiforrott jellemek képesek arra, hogy változott körülmények közzé jutva csüggedés és lelki ernyedtség helyett új energiaforrásokra bukkanjanak önmagukban, mely a megpróbáltatások nehéz óráin átsegíti őket. Ilyen kiforrott egész értékű ember dr. Werner Sándorné, aki nem roskadt össze a veszteség súlya alatt, hanem a fájdalomtól megacélosodott lélekkel készült föl a mindennapok megújuló guerilla-harcára, melyet a kenyérért folytat az ember.

Azok, akik ismerték dr. Werner Sándort, akinek hivatásán kívül egyetlen célja, egyetlen álma volt a családjának nyugodt és boldog életet biztosítani, felismerik annak a tragikumát, hogy az életerős fiatal férfit olyan korán ragadta el a halál, hogy életének legiőbb vágyát nem valósíthatta meg. Dr. Werner Sándorné külföldön végigtanulmányozta a külföldi elsőrangú női- és gyermekruha-szalónokat, ahol elsőrangú szakismereteit bővítette ki. Hazaérkezve néhány kitűnő munkaterőt szerződtetett és nővérevel, Halmi Máriával együtt az Alexandriai uccai lakást elegáns gyermek- és női-divat szalonná alakították át és megtették az előkészületeket a szalon szeptember elsejei megnyitására.

Bizonyos, hogy Arad uritársadalmának széles rétege melegen fogja pártfogolni a meginduló szalon, melynek élén két olyan szimpatikus, agilis nő áll, mint özv. Werner Sándorné és Halmi Mária, aki a nőruha szabászat terén eddig is előnyösen ismert tökéletes kivitelű és kitűnő ízlésű munkájáról.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.27 és egy. negyed, London 15.22 és háromnegyed, Newyork 306 és egynolcad, Milánó 25.10, Amszterdam 207.62 és fél, Belgrád 700, Berlin 123.15, Bécs —, Prága 12.71, Varsó 57.90, Budapest —, Bucuresti 250.

— Tűzoltó-szerencsétlenség Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i tűzoltóság a főváros közelében gyakorlatokat végzett a közeli ünnepekre való tekintettel, amit a Dealul Spirii melletti harcok emlékére rendeztek. Gyakorlatozás közben egy Turculoff nevű 25 éves altiszt lezuhant egy emelvényről és azonnal meghalt.

HESZ-tánciskola

Bulevardul Carol No. 48, Ipartestület nagyterem (volt Betegsegélyző)

szeptember 2-án kezdők részére megnyílik. Ösütörtök és vasárnap tánogyakorlót, bővített zenekarral.

— Meghalt a hőség következtében egy arad-megyei asszony. Az aradi ügyészséghez ma jelentés érkezett, amely közölte, hogy Roman Amica 78 éves Lazuri községben asszony hirtelen meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszony a hőség következtében szívbénulást kapott.

— Ötszáz kiállítóval pénteken, augusztus 30-án nyílik meg Budapest Őszi Lakberendezési Vására. A harminc szakmát bemutató és a lakberendezés, valamint a háztartás körébe vágó összes iparokat felvonultató Őszi Vásárt Magyarország új iparügyi minisztere: Bornemissza Géza ünnepélyes keretek között nyitja meg pénteken, augusztus 30-án. Budapest szállodái azonban már napok óta megteltek a környező államok közönségével, akik a menetjegyirodák útján beszerezhető vásárigazolvány által nyújtott 50 százalékos vasuti jegykedvezményvel érkeztek Budapestre. A vásár és ezzel a felutazás kedvezménye is csak szeptember 9-ig tart. A közönség azonban szeptember 16-ig veheti igénybe a vizsautazás tekintetében az Őszi Vásár jegykedvezményét.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éhellen szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál).

BERGER: Calea Saguna

Leszállította a craiovai tábla a repülőgépes selyemcsempészés tetteseinek büntetését

A francia gyáros négyhavi börtön helyett huszezer lei pénzbüntetést kapott és szabadiábra helyezték

Craiováról jelentik: A tábla tegnap tárgyalta a nemrégiben történt, feltűnést keltő repülőgépes selyemcsempészés bünporét, melynek tetteseit a törvényszék súlyosan elítélte. Bourlaton francia gyárost elsőfokon négyhavi, Cocea Vlad bucuresti-i áhirlapíró hat-havi, Spataru Mihai Comana-községbeni gazdát pedig 15 napi elzárásra ítélték. A fellebbezési tárgyaláson a francia gyáros védője rámutatott arra, hogy Bourlaton a háboru alatt hét ellenséges repülőgépet lőtt le, a lyoni Aero-club elnöke, nagyiparos és dúsgazdag ember, aki emm szorult arra, hogy csempésszen. Egy bucuresti-i asszony, akivel nemrégiben megismerkedett és akibe beleszeretett, bírta rá Coceavul együtt, hogy résztvegyen az ügyben. Felmentést kért. Az ügy pikáns háttérét még

inkább kihangsúlyozta a másik védő, Pavlov ügyvéd, aki elmondotta, hogy Bourlaton ez év februárjában érkezett az országba először, hogy nagy vegyigárat létesítsen. Ekkor ismerkedett meg Cocea közbenjöttével egy Abrandy Rozina nevű bucuresti-i szépséggel, akinek rabjává lett és aki rábírta, hozzon a részére nagyobb mennyiségű selymet. A francia gyárost nem haszonlesés bírta tetteire. Felmentést kér, annál is inkább, mert elítélés esetén Bourlaton elveszti a francia becsületrend keresztjét és eltölti a repülőgépvezetéstől.

A tábla hosszas tanácskozás után részben helyt adott a kérelemnek és a francia gyáros büntetését 20 ezer lei pénzbírsággá változtatta, míg Cocea egy hónapot kapott és Spatarut felmentették.

A jó film varázsa

Egy londoni mozi tözsomszédságában levegőbe repült egy épület — a közönség semmit sem vett észre

Londonból jelentik: Rendkívül érdekes és szinte hihetetlenül hangzó eset történt. Londonban, az egyik Fultham körüti moziban. A hatalmas mozgóképek színházban mintegy kétezer ember szorongott és feszült érdeklődéssel figyelte a mozivászonon lejátszódó izgalmas de- tektívdrámát és

az sem zavarta meg a közönséget, amiközben egy időben a filmen szereplő alagut felrobbantásával megrendült a mozi épülete is.

Azalatt, amíg ugyanis bent a filmet vetítették, a mozival szomszédos telken a levegőbe röpült egy hatalmas épület. A mozi közönsége

a legnagyobb meglepetéssel vette azután tudomásul, amidőn elhagyta a mozi helyiségét, hogy azalatt, amíg a filmben gyönyörködött, mily szörnyű veszélynek volt kitéve.

Kiderült továbbá az is, hogy a környező veszély leplezésében nagy részük volt a tüzoltóknak is, ugyanis

a leleményes tüzoltóparancsnok, ahelyett, hogy kiűrtette volna a mozi, a ventilátoron keresztül mentholos illatot permetezett be a mozi helyiségébe.

és így elvette az ugyancsak beáramló füst szagát.

MEGNYILT

KLEIN MIKLOS

nőikalap-üzlete, Str. Eminescu 3.

(Vadászkürt-szálloda mellett). 4876

Állandó nagy raktár ujdonságokban!

— A katolikus gimnáziumban augusztus 31-én mindazon tanulók beiratkozása, akik nincsenek vizsgával hátralékban. Akik még vizsgát kötelesek tenni, a vizsgát követő napon tartoznak beiratkozni. Javító vizsgálatok szept. 2-án. I. oszt. fölvételi vizsgák szept. 3-án. V. oszt. fölvételi vizsgák szept. 7-én. E vizsgák mind reggel 8 órakor kezdődnek. Szept. 15-én, reggel 9 órakor Veni Sancte, évnnyitás. Szept. 16-án a rendes előadások megkezdése.

— Turisztika. A Soc. Carpatina Ardeleana aradi osztálya augusztus 31-én a következő kirándulásokat rendezi. I. csoport: Livada, Izvorul Spiroch, Valea Neamtului-menedékház. Indulás szombaton délelőtt fél 12 órakor. — II. csoport: Livada, Izvorul Ferdeul vechiu, Valea Neamtului, menedékház. Indulás szombaton délután fél 3 órakor. Vezető Lambert Ferenc. Vasárnap reggel a két tura egyesülve, felkeresi a Higys környékén feltárt új forrásokat. Visszatérés a turákról vasárnap este 11 órakor a villamossal. 8470

— Örülj a konkurenciának!.. olyan ellentmondás, amelyben rengeteg igazság van. Van a versenynek sok olyan oldala, amely hasznos a kereskedő számára, sőt egyenesen szükséges is. Hogyan hasznosítja a konkurencia előnyeit az üzletember: erre tanít a „Reklámélet“ új száma, amely dr. Vajda István, dr. Hermann-Cziner Alice, Bedő István és mások értékes és nívós cikkei hozza. Négyoldalas, mélynyomású kirakatrovat szebbnél-szebb kirakatképeket közöl. Szerkeszti: Balogh Sándor. Előfizetési ára egy évre 530 lei. Kiadóhivatal: Budapest, V., Lipót-körút 9. Kérjen mutatványszámot!

Cantacuzino herceg, volt miniszter özvegyének

gondnokság alá helyezését kérték

Érdekes társadalmi botrány a fővárosban — Saját leánya kérte a gondnokság alá helyezést

Bucurestiből jelentik: Érdekes esetről beszélnek az előkelő bucuresti-i társaságokban. Cantacuzino Misu herceg, volt miniszter özvegyének gondnokság alá helyezését kérték az ilfovi törvényszéktől. A kérvényt az előkelő uriaszony saját leánya nyújtotta be, aki közölte, hogy édesanyja üldözési mániában szenved és terrorizálja egész családját. Az ügyben tegnap szállt ki az ügyészség, amely megkezdte a vizsgálatot. Az egyik fővárosi lap megírja, hogy a hercegnő egykor az ország legszebb és egyik leggazdagabb asszonya volt.

Uj szenzációk

az idei Bécsi Mintavásáron

A közeledő és az eddigiekénél is nagyobb szabásuaknak ígérkező Bécsi Mintavásár iránt gazdasági körökben felfokozott érdeklődés nyilvánul meg. A Bécsi Mintavásár egyik nagy előnye, hogy személyi kapcsolatokat teremt számos nemzet termelői, iparvállalatai és kereskedői között. Tul a rideg üzleti szempontokon, személyes barátságot fejleszt kereskedő és kereskedő között és ez a barátság nagyon sok esetben a legerősebb kapcsolatot jelenti az államok között kereskedelmi viszonylatban. Egyetlen egy utazó sem képes arra, hogy olyan kollekciót nyújtson a bevásárló kereskedőnek, mint a Bécsi Mintavásár és ez a körülmény is lényegesen hozzájárul a Bécsi Mintavásár fontosságának növeléséhez.

Szeptember 15-én Magyar népiünnepély a Városligetben!

FORUM

*

Mit kíván a T. Serb- és a dr. Ratiu-uccák lakossága?

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur!

A Teodor Serb-ucca lakói annak idején mozgalmat indítottak — amelyet Önök is hathatósan segítettek — annak érdekében, hogy ezt az uccát is bekapcsolják a városi vízvezeték hálózatába és ilymódon ennek az uccának lakosságát is élvezhető és egészséges ivóvízhez juttassák. Magunkra vállaltuk, hogy viseljük azokat a költségeket, amelyek a csatornáknak házainkba való bevezetésével járnak és ilymódon végre sikerült is a városal megállapodást létesítenünk. A megállapodás értelmében házanként 5670 lei pauszösszeget kellett volna fizetni. Ebből 870 leit azonnal, míg a többit hat hónap alatt 800 leies részletekben kellett kifizetni. Ebből az összegből szeptember elsején már a második részletet fizettük ki.

A megállapodás több, mint két hónappal ezelőtt történt. Egy júniusvégi reggelen megjelentek uccánkban a városi vízművek munkásai és hozzakezdték az uttest felbontásához. Néhány nap múlva a vezetéksövény is megérkezett és megkezdődtek a Mocioni-uccai fővezetékbe való bekötési és csövelhelyezési munkálatok. Mi, háztulajdonosok, ezzel párhuzamosan a vízvezeték belső szerelési és átalakítási munkálatait magánvállalkozókkal elkészítettük. Felárkoltattuk kertjeinket, udvarainkat, áttörttük falainkat, fürdőszobát rekesztettük el, kagylókat csapokat, fürdőkályhát, kádat szereltünk be és szereltettük fel, súlyos tizezreket fektettünk be és áldoztunk a türelmetlenül várt higiénia oltárán — közben azonban a munka elakadt.

Az ucca vezetékeinek egyharmadát lefektették, de hat héttel ezelőtt a munka megállt és a munkások eltűntek. Az addig lefektetett csövek végét bedugaszolták és jelenleg az a helyzet, hogy az ucca első harmadrésze már használhatja a vizet, míg a másik kétharmadán ott disztelenkednek a földkupacok, üres árkok tátonganak, amelyek lehetetlenné teszik az időszerű téli tüzelőanyag házhoz szállítását. A munka szünetelését azzal indokolják, hogy elfogyott az öntöttvas-vezetékcső. Furcsának találjuk azonban, hogy nem tudták a csövszünetletet előre kiszámítani és akkor tünt ki, hogy kevesebb a rendelkezésre álló cső, amikor már megkezdtek a lefektetési munkálatokat. Ezenfelül bárhol is rendeljük meg az utánpótlást, tíz hét alatt feltétlenül meg kell annak érkeznie. Hovatovább beáll az őszi esőzés, a felbontott ucca sártengerében fogunk fulladozni és botorkálni fogunk mesterségesen emelt barrikádokon keresztül, ezenkívül pedig esőázott tüzfánkat hálfunkon kényszerülünk majd kamránkba behurcolni.

Előre is köszönve panaszos levelünk közlését, maradunk kiváló tisztelettel:

A Str. Teodor Serb lakói.
(Aláírások.)

Mit mond Cotioiu dr.?

A fenti panasszal kapcsolatban beszélgetést folytattunk Cotioiu Romulus dr. átmeneti-bizottsági elnökkel, aki kérdésünkre a következőket mondotta:

— A Teodor Serb-uccában a csatornázási munkálatok azért szünetelnek, mert a szükséges és már megrendelt csövek még nem érkeztek meg. A csatornázási munkálatokat illetően már részletes megbeszélést folytattam Tripa Mihail gépjárművezető ural, aki a közeli napokban elém terjeszti a csatornázási terveket. Az a szándékom, hogy az eddigi tervet kibővítsük és lehetőleg a tervezetnél több uccába vezessük be a vizet. A szóban levő uccák pontos névsorát egyelőre még nem mondhatom, mert a végső döntés még nem történt meg. Az említett panasszal kapcsolatosan annyit azonban kijelenthetek, hogy a megkezdett csatornázást rövidesen folytatják.

„Abessziniai” viszonyok a dr. Ratiu-uccában

Ugyancsak a mai napon az alábbi levelet kaptuk:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Arad egyik legelhanyagoltabb uccája a Dr. Ratiu-ucca, amely valóságos sártenger, képét mu-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Charles Rist intervenciójára békésen sikerült elintézni a Franciaországgal támadt pénzügyi ellentéteket

Teljesen kielégítő híreket kapott a kormány a párisi tárgyalóbizottságtól, amely őszintén feltárta a román-francia összeköttetés hanyatlásának súlyos adatait — Deviza nélkül, kliringszámlára vásárolhatunk Franciaországban

Tudvalevőleg már hosszabb idő óta Párisban folytat tárgyalásokat Badulescu pénzügyi alminiszter és a köréje csoportosult román delegáció, hogy helyreállítsa a Franciaországgal átmenetileg megszakadt jóbaráti összeköttetéseket. Az óriási horderejű tárgyalásokról az utóbbi napokban egymással ellentmondó hírek terjedtek el és egyszer kedvezően, azután pesszimiztikusan írt a bucu-resti-i sajtó a tanácskozásokról. A Tatarescu-kormány természetesen igen nagy súlyt helyez a kedvező eredmény elérésére és ezért Antonescu pénzügyminiszter is Párisba készült, azonban a tegnapielőtt kapott jelentés hatása alatt lemondott erről.

Most azt jelentik Bucurestiből, hogy nehezen bár, de mégis sikerült az ellentéteket elsimítani. Nagy segítségére volt a román bizottságnak Rist Charles, a kiváló francia pénzügyi szakértő a francia Nemzeti Bank volt igazgatója, aki tudvalevőleg az utóbbi évtizedben hosszabb időt töltött Bucurestiben a külföldi hitelezők megbízásából Rist jóakarattal interveniált és sikerült is a franciák rokonszenvét megszereznie delegációjuk számára.

Badulescu alminiszternek harcot kellett folytatni, hogy a franciák súlyos ellenérveit megdöntse és ez sikerült is. A francia kormány megbízottai, valamint a magánhitelezők engedtek merev álláspontjukból és elvileg a Tatarescu-kormány javaslatait fogadták el. Badulescu holnap Bucurestibe érkezik és részletesen beszámol a tárgyalások eredményéről.

Annak igazolására, hogy mennyire szükséges Franciaországgal új kereskedelmi kapcsolatokat létrehozni,

a Párisban tárgyaló bizottság az alábbi megdöbbentő számadatokat tartalmazó jelentést készítette. A kimutatás a román-francia kereskedelmi forgalomról szól és teljesen hitelesen tárja fel a franciáknak piacaiktól való elhidegülését. A nagy feltűnést keltő jelentés az alábbi adatokat tartalmazza: 1931-ben a román-francia külkereskedelmi mérleg 1 milliárd 167 millió lei aktivát tüntetett fel a javunkra. Ezzel szemben 1935. január 1-től augusztus 1-ig 83 millió lei deficitet zárt a terhünkre ez a mérleg, tehát 4 év alatt ennyire megromlott a kereskedelmi viszonyunk Franciaországgal.

Az 1929. évben Franciaországból 1 milliárd 640 millió lei értékű árut hoztunk be, míg 1 milliárd 296 millió lei értékűt exportáltunk, tehát 344 millió 729 ezer lei deficitet mutatott a mérlegünk Franciaországgal szemben. Ekkor új kereskedelmi szerződés lépett életbe, amelynek igen jó külkereskedelmi eredményei voltak, mert 1930-ban importunk 1 milliárd 706 és fél millió leit, exportunk pedig 1 milliárd 958 és fél millió leit tüntetett

tatja. Aradnak egyik rendkívül élénk uccájáról van szó, amely a Vásártér felé bonyolítja le a forgalmat és mégis valóságos mostohagyermekként szerepel Arad város vezetőinek szemében. Reggelként szekerek egész serege halad ebben az uccában, amely nem hogy aszfaltozva volna, de még a legelemibb köves burkolatot is nélkülözi. Ennek következtében az uccára ráakodott méteres porréteget minden egyes kocsi felhökké kavarja fel úgy, hogy az ucca szerencsétlen lakóinak ebben a rekkenő hőségben légmentesen el kell zárkózniuk és az ablak kinyitásáraól szó sem lehet.

Hogy a Dr. Ratiu-uccát mennyire elhanyagolták, azt mi sem jellemzi jobban, mint hogy a szomszédos uccákat már mind kikövezték, olyan uccákat, amelyeknek vagy alig van forgalmuk, vagy pedig még nincsenek is kiépítve. A Dr. Ratiu-ucca lakosai már több ízben megmozdultak régi,

fel és így 252 és fél millió lei aktivával zárt a mérlegünk.

1932. októberben életbelépett a behozatali kontingens, amely miatt Franciaországból is megszorítottuk az árubehozatalt, de még mindig 1 milliárd 635 milliót tüntetett fel. Ugyanis az év első 10 hónapjában az importőrök a kontingentálástól való félelmükben rengeteg árut hoztak be és halmoztak fel és ezért emelkedett behozatalunk. Az export azonban 1932-ben 2 milliárd 165 millió leire csökkent.

1933-ban, amikor erősebben érezhetővé vált a kontingentálási elzárkózás, árubehozatalunk Franciaországból is csökkent és csupán 1 milliárd 238 millió lei volt, exportunk pedig 1 milliárd 752 millió leire rugott, tehát az aktív-egyenleg 514 millió 545 ezer lei volt javunkra.

1934-ben még szigorubbá vált a kontingensrendszer, de a francia import mégis nőtt és 1 milliárd 463 millió leit tüntetett fel a mérleg, ezzel szemben exportunk csak 1 milliárd 322 millió leiel szerepel és így 141 és egy negyed millió lei deficitet tüntet fel terhünkre. Ugyanis Franciaország követte a mi elzárkózásunkat és szintén lecsökkentette vásárlásait nálunk.

Szembeállítva a fenti eredményekkel az 1935. első félév román-francia külkereskedelmi adatait, egyenesen megdöbbentő képet kapunk, mert a kereskedelmi kapcsolatok a lehető legrosszabbakká váltak.

Franciaországból ez évben csak 469 millió lei értékű árut hoztunk be, tehát az első félévi import még a felét sem érte el az 1932. év első 6 hónapjának. Ugyanis csak 336 millió lei értékű árut birtunk exportálni Franciaországba, ami 1934. első félévi exportunknak még 40 százalékát sem érte el.

Az 1935. első félévben 83 millió lei deficitünk van Franciaországgal szemben.

A kivitt áruk között első helyen a petroleum és termékei szerepelnek, de gabonaneműekből és épitőfából, valamint más fűrészarúkból erősen megszaesett exportunk, mert Franciaország korlátozó intézkedéseket léptetett életbe a fenti két cikkel szemben.

Mivel deficitben vagyunk Franciaországgal és az onnan importálandó árucikkért nem bíruk devizával fizetni, a Párisban tárgyaló bizottság az általános kliring-egyezmény mellett foglalt állást, úgy az állami, mint a magánüzletekre. A franciák vonakodtak a kliring-elszámolást elfogadni és ezért kellett Rist intervencióját igénybe venni, amivel sikerült is javunkra a kívánt eredményt elérni.

A kedvező döntés nagy megkönnyebbülést idézett elő Bucurestiben és a Tatarescu elnöklété alatt tartó minisztertanács meglegedését nyilvánította úgy a párisi, mint a berlini kedvező határozatok felett.

jogos sérelmük orvoslására, eddig azonban csak ígéreteket kaptak. Most, hogy Arad új, agilis vezetőséget kapott, az elhanyagolt aradi ucca lakosai újból reménykednek, hogy sor kerül ennek az uccának rég esedékes kiaszfaltozására, vagy legalább kikövezésére. Néhány nap óta egyébként mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy beadvánnyal forduljunk a város vezetőségéhez és ebben a beadványban kérjük az ucca burkolattal való ellátását. Az ucca lakói ugyanis egészségügyi szempontból is a legkétségbeesettebb helyzetben vannak, mert a burkolat hiájával levő ucca öntözése nem lehetséges.

Akcióink jóakaratu támogatásáért őszint köszönetet mondunk s maradunk kiváló tisztelettel:

a Dr. Ratiu-ucca lakói
(Aláírások.)

Megnyílt a Bucuresti—Jeruzsálem közötti kereskedelmi repülőjárat

Törökország felhárító nehézségeket gördít kereskedelmi repülőjáraink elé

Ami néhány évvel ezelőtt csak fantasztikumnak látszott, az egymásután valósul meg 1935-ben. Például Arad egyik fontos állomása lett a nemzetközi légijáratnak, amely egymástól sokezer kilométer távolságban levő országokat és nyüzsgő világvárosokat mesészerű gyorsasággal kapcsol össze. Ez az év örökké nevezetes marad a belvárosi légiforgalom történetében, mert Bucuresti is egyik világcentrumává vált az óriási repülőhálózatoknak és így a fővárosból szintén szerteágaznak az összes földrészek felé a repülőjáratok.

Ma például az a hír érkezett Bucurestiből, hogy megnyílt a kereskedelmi légijárat Jeruzsálembe; megkezdődött a repülőjárat Bucuresti és Tel-Aviv között. Tegnap délután 4 órakor indult el az első kereskedelmi repülőgép, amelyet egy kapitány és egy főhadnagy vezettek. A gép a Piper-repülőtérről indult és Konstantinápolyban szállt le először, mert az elavult törökországi légi szabályrendelet értelmében úgy a fővárosban,

mint Adana török határállomáson le kell szállni a repülőgépeknek. Adanáról egyenesen Jeruzsálembe folytatta útját a repülőgép, amely az ottani Lloyd-kikötőben szállt le.

Egyenesen felhárító a törökök viselkedése, mert mindenáron meg akarják nehezíteni a légi-forgalmat. Adana határállomáson a tegnap elindult kereskedelmi repülőgépnek 2 óráig kellett várni, mert a török ellenőrök késéssel érkeztek ki a repülőállomáshoz. Enélkül Bucurestiből leszállás nélkül lehetne megtenni a 3000 kilométeres utat. Jellemző, hogy néhány nappal ezelőtt egy személyszállító repülőgépnek, amelyet Cociasu pilóta vezetett, 5 órán át kellett várni Adanában, mert a hanyag ellenőrök nem jelentek meg pontosan a repülőállomáson. A most forgalomba helyezett repülőgép átlagosan óránként 200 kilométer sebességet ér el. Üzleti körökben a legnagyobb érdeklődéssel fogadták a Bucuresti—jeruzsálemi kereskedelmi repülőjárat megnyitását.

20 év óta szedi a „napi adagot“

Hogy megakadályozza a reumát

78 éves nő hódolata Kruschen sónak

58 éves volt, amikor reumát kapott, Kruschen sót szedett, hogy megszabaduljon tőle. És imo most is mentes a reumától, most is szedi a napi kis adag Kruschen só, amint azt tette az elmúlt 20 évben.

„Igen örvendek, hogy közölhetem Önökkel — írja —, hogy 20 éven keresztül használom Kruschen só, — először Angliában és azután hét év óta itt. Angliában kezdtem el szedni reuma ellen és úgy találtam, hogy jól tesz nekem, így azután folytattam szedését. Mióta itt élek, nem volt reumám. Most 78. évemet taposom és tovább fogok szedni Kruschen só, amíg csak élek, a napi kis adagot, amint azt ajánlják.“ — E. H.

Reuma oka a belső szervek renyhessége, olyan ok, amit csak ritkán vesz észre a szenvedő. Rotadó anyagok észrevétlen felhalmozódását és a húgysav túlságos képződését okozza. Ha láthatná a borotvaéles húgysavkristályokat a mikroszkop alatt, azonnal megértené, miért okoznak akkora fájdalmakat. Ha pedig azt láthatná, hogyan tompítja le Kruschen az éles hegyeket, azután feloldja azokat teljesen. Ön is elismerné, hogy e tudományos kezelés okvetlen gyógyulást hoz a reumából.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leiert kapható.

4359

Engedékennyé váltak a németek a berlini tárgyalásoknál. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes Leon kereskedelmi alminiszter vezetése alatt bizottság utazott Berlinbe, ahol Németország megbizottjaival már hetek óta tárgyalnak az új kereskedelmi és fizetési szerződés megkötéséről. Leon alminiszter tegnap Berlinből azt telefonálta Costinescu miniszternek, hogy Németország elvben elfogadta a mi feltételeinket és lemondott a fontosabb cikkeinkre kivetett 44 százalékos felár fizetéséről. Ezért a reánkérve kedvező szerződést a bizottság a legrövidebb idő alatt aláírja és Leon alminiszter két nap múlva visszatér Berlinből.

Érdekes események a brailai kereskedelmi kikötőben

A kikötői munkások és alkalmazottak jelentékeny béremelést harcoltak ki. — Az Északamerikából Magyarországra szállított óriási mennyiségű ócskavas átrakodásáért 300 ezert leit kapnak két görög hajóstársaságtól

Szokatlanul érdekes események híre érkezik Brailából, amely dunai kikötőnk között a legjelentékenyebb, mert a Fekete-tengerről jövő óriási tengeri hajóknak a dunai állomokba irányuló szállítványait itt rakják át a dunai hajókra. Az utóbbi hónapokban Északamerikából és Egyiptomból hatalmas ócskavas-szállítványok érkeztek Magyarországra szóló rendeltetéssel és eme szállítványokat is Brailában rakták át a dunai hajókra. Néhány héttel ezelőtt Newyorkból újból sok ócskavasat szállítottak, de ezt a nagy mennyiséget már nem Brailában, hanem Reniben rakták át. Ugyanis abban az időben a hajóstársaságok és a kikötői munkások között bérdiszferenciák támadtak és a munkások nem vállalták az átrakást.

Mivel a súlyos diferenciák miatt a brailai kikötő forgalma erősen lecsökkent, a munkabizottság interveniált, hogy ezután minden átrakodás ott történjen. A közbelépésnek sikere volt és már tegnap Brailában rakták át a Newyorkból érkező Magyarországra címzett több mint hét millió kilogram ócskavasat. Miután a kikötőmunkásoknak sikerült béremelést kiharcolni és mivel az átrakásnak igen gyorsan kellett végbemenni, a munkáért 300 ezer leit kaptak.

A VASUTI KEZELÉS SZAKSZERÜTLEN-SÉGE MIATT TÖBB GYÜMÖLCSSZÁLLITMÁNY ROMLOTT MEG. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium közölte a CFR igazgatóságával, hogy a hivatalos megállapítások szerint igen sok gyümölcszállítvány megromlott a vasutakon, mert szakszerűtlenül kezelik azokat. A miniszterium követeli, hogy a CFR igazgatósága büntetésben részesítse azokat, akik hozzánemértésükkel súlyos károkat okoztak a gyümölcstermelőknek és kereskedőknek.

UJ TALÁLMÁNY A HOLTTESTEK BEBALZSAMOZÁSÁRA. William Mill Butler, az Egyesült-államokbeli Maplewood-i (N. J. 195. Boyden Avenue) lakos új vegyszert talált fel, mely egyszerű befeccskendezéssel bebalzsamozza a holttesteket, anélkül, hogy sebészi beavatkozásra, vérvételre, injekciókra, stb. lenne szükség. A találmány iránt érdeklődők forduljanak a feltalálhoz, aki a romániai szabadalmat hajlandó átengedni.

MÉGIS DEVIZA NÉLKÜL VASAROLT SVAJC BUZÁT NÁLUNK. Bucurestiből jelentik: A gabonaexportörök küldöttsége azzal a kéréssel fordult Costinescu kereskedelmi miniszterhez: engedje meg, hogy az ez év július 13. előtt a svájci vevőkkel kötött gabonaexport szerződésekben fixizott mennyiségeket szabad deviza nélkül, tehát kliring-számlára szállíthassák, mert máskülönben a svájciak nem fogadják el tőlünk a búzát. A miniszter kijelentette, hogy a minisztertanács határozata értelmében búza a külföldre csak szabad deviza vételért lehet szállítani, amelyből 60 százalék a Banca Nationala illeti meg. Azonban a július 13. előtt kötött buza szállítási szerződésekben vállalt buzaexport kötelezettségek kivételesen kliring-számlára is teljesíthetők és erre a minisztertanács külön engedélyt ad.

Fontos felvilágosítás a cégjelirásról. A Statul Negustoresc (Kereskedő Tanács) felhívja a kereskedők figyelmét, hogy a cégtörvény értelmében az egyéni cégek cégtáblájának tartalmaznia kell a tulajdonos nevét és keresztnévét, közkereseti vagy betéti társaságoknál legalább egyik társ teljes nevét és annak megjelölését, hogy közkereseti vagy betéti társaság. A törvény 24. cikkelye értelmében a cégtáblákon használt cégjelszavakon (pl. Victoria, Hercules stb.) kívül a tulajdonos neve is feltétlenül feltüntetendő. Ugyancsak idézett törvény értelmében azonnal bejegyeztetendő a céghivatalnál mindennemű, a cég tulajdonában, vagy a kereskedelem természetében beállott változás. A törvény által előírt kötelezettségek be nem tartása, vagy késedelmes bejelentése miatt a mulasztó felek, a kihágás természete szerint 50.000, illetve 100.000 lei-ig terjedő pénzbüntetésnek teszik ki magukat. Fentiekre való tekintettel figyelemztetjük az érdekelteket, hogy az esetleges hiányokat, mulasztásokat haladéktalanul pótolják a büntetések elkerülése végett.

A „Kertgazdaság“ legújabb száma ismét gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A csinos és szép kivitelű folyóirat megrendelhető a „Kertgazdaság“ szerkesztőségénél és kiadóhivatalánál: Cluj, Str. Văcărescu No. 3/a.

50 százalékos vasuti kedvezmény az aradi pék-kongresszus résztvevőinek

Szeptember elsején és másodikon rendezik meg az ardeali és bánáti pékek aradi kongresszusát

A CFR vezérigazgatósága engedélyezte az ötvenszázalékos tarifakedvezményt azok számára, akik a szeptember elsején és másodikon tartandó aradi pékkongresszusra utaznak. Az ardeali és bánáti pékszövetség ezekre a napokra hívta össze a pékiparosokat az időszaki szakmai problémák és sérelmek megvitatása végett. Eredetileg a kongresszust augusztus 25-én akarták megtartani, de ekkor akadályok merültek fel, amennyiben a CFR vezérigazgatóságának az az engedélye, amelyben a tarifakedvezményt engedélyezte, nem érkezett meg idejében a szövetség vezetőségéhez. Az ötven százalékos utazási kedvezményt a kongresszus mindazon résztvevői élvezik, akik augusztus 30-ikától szeptember 2-ig be-

zárólag indulnak el lakhelyükről és szeptember 1-től 4-ig térnek vissza. A kongresszus résztvevői az állomáson utazási igazolványt kapnak és egész jeggyel utaznak Aradra. A visszatérés alkalmával az utazási igazolványt a kongresszus rendezőbizottságának kell aláírnia. Ennek, valamint az aradi állomás látványos bélyegzőjének alapján a résztvevők ingyen utazhatnak vissza.

A kongresszuson többek között a következő kérdéseket vitatják meg: az új gabonaár-tékesítési törvény, a forgalmiadó-regiszter törlése, a betegsegélyzőpénztár kényszer-tagsága elleni tiltakozás. A kongresszus befejezése után a résztvevők Arad-Podgoriára randulnak ki.

rossz az üzlet?
újjáéled!
hogya jár a
reklámélet

1573
A „reklámélet“ az egyetlen magyar szaklap szerkeszti: Balogh Sándor, előfizetési ára évi 530 lei kiadóhivatal: Budapest, V. kerület Lipót-körút 9. szám

Ujságíró Klub

ideiglenes helyisége
a Központi szálló halljában

MEGNYILT

Dél előtt 10—12, d. u. 4—6 óráig.
Ideiglenes telefonszám. 596. 4841

Középkori szervezetek pusztították el Franchetti bárót, Itália »Lawrence ezredes«-ét

Megrendítő leleplezések Razza olasz közmunkügyi miniszter és a politikai detektívönök titokzatos repülőkatasztrójájáról

A „Fekete Sárkány” harma, vagy a kopt papság hatalma idézte elő a katasztrófiát Eritrea felett

Londonból jelentik: Augusztus 6-án történt, hogy Kairótól 10 kilométer távolságra titokzatos körülmények között lezuhant az az olasz hadirepülőgép, amely Razza olasz közmunkügyi minisztert ellenőrző szemleutrá Eritreába vitte. A miniszter egy utitársával és a repülőgép négytagú személyzetével szörnyethalt. Kairóból jelentik, hogy az olasz katonai kémelhárító osztály és a titkosrendőrség a helyszínen vizsgálatot hajtott végre, mert nyomban a katasztrófia után olyan hírek terjedtek el, hogy az olasz miniszter

merényletnek esett áldozatul.

Az egyiptomi hatóságok annakidején szintén vizsgálatot tartottak, de nem sikerült a repülőszerencsétlenség okát kideríteni. Az olasz szakértői vizsgálat eredménye is negatív. Az egyetlen tény, az, hogy az olasz hadirepülőgép robbanás következtében pusztult el és az utasok a romok alatt lették halálukat.

A repülőgép legénysége az olasz légiflotta legkitünőbb embereiből került ki. Pilótája Rostani őrnagy volt, a másodtiszt Lavaggi repülőhadnagy, mechanikus Pirola s rádiótisztje Viotti, ugyanaz, aki Balbo tábornagy híres óceáni utján kitüntette magát.

A fedélzeten volt Luigi Razza közmunkügyi miniszteren kívül egy igen magas állású tisztviselő,

báró Raimondo Franchetti, az olasz titkos politikai rendőrség főnöke;

akiről az utolsó pillanatig még a repülőgép személyzete sem tudta, hogy a miniszterrel együtt utazik Asmarába. Franchetti a keletafrikai viszonyok egyik legkitünőbb olasz szakértője volt. Etiopia több törzsfőnökének meghitt barátja, aki hosszú ideig élt Eritreában. Az egyiptomi hatóságok a vizsgálatnál abból a feltevésből indultak ki, hogy ha merénylet idézte elő az olasz repülőgép pusztulását, az

nem Razza miniszter, hanem Franchetti ellen irányult.

Kik követhették el a merényletet? Erre nézve az olasz politikai titkosrendőrség vizsgálata meglepő felfedezésre jutott. Báró Franchetti két nappal előbb, semhogy elindult a végzetes repülőtra,

fenyegető levelet kapott a Fekete Sárkány nevű abesszinbarát japán titkos szervezet aláírásával.

amely már több olasz politikust halállal fenyegetett. A báró a levelet átadta az olasz rendőrségnek, mire széleskörű óvatossági intézkedéseket fogantatosítottak. Az almazai repülőkövetőt, amely nem messze van Kairótól, katonaság kerítette be. Reggeli 5 órakor indult el az olasz repülőgép és Viotti rádiótiszt az első negyedórán értesítést küldött, hogy a fedélzeten minden rendben van.

Tíz perccel később bekövetkezett a robbanás.

Szeplős, pattanásos,

/ májtoltos, mítesseres arcút hozassa rendbe
PILISINÉ kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Hogy mi idézte elő, azt talán soha sem lehet majd kideríteni. Az egyiptomi hatóságok azt állítják, hogy a Fekete Sárkány ügynökei az utolsó időben elárasztották Egyiptomot és egész Kelet-Afrikát.

Van azonban egy másik verzió is, amely még fantasztikusabb feltevésekből indult ki, de amely csodálatosképpen abban az egyben megegyezik az előző hiralással, hogy titokzatos merényletről van szó, amelynek célja nem Razza miniszter, hanem a titokzatos Raimondo Franchetti báró elpusztítása volt. Eszerint a feltevés szerint a merénylet sem a japán terror-szervezet, hanem abesszin és egyiptomi kopt papok műve.

Amit Angliának Lawrence ezredes jelentett a világháborúban, azt jelentette volna Olaszország számára Franchetti báró, aki a mellett, hogy

a velencei arisztokráciának legdédelgettebb tagja volt, egyúttal legbizalmasabb barátjaként szerepelt a különböző abesszin törzseknek.

Tudvalevő, hogy az abesszin nemzet a hatalmas ország lakosságának csak kis százalékát teszi, míg a többi, főleg Menelik császár által meghódított területek különböző fekete törzseiből állanak. Ezek a törzsek állandó ellenségeskedésben élnek egymással és a központi hatalommal is. A négusnak sikerült a fehér veszedelemre való hivatkozással meglehetősen erősen összekovácsolni a torzsalkodó néptörzseket.

Ezt a létrejött egységet kellett volna Fran-

Tömegszerencsétlenséget okozott a teherautó

Egy iskola falát áttörte, három gyermeket halálra gázolt és tízet súlyosan megsebesített a tanteremben

LONDON-ból jelentik: Tegnap Norwoodban borzalmas tömegszerencsétlenséget idézett elő egy kormányát vesztett teherautó. Az autó a város legforgalmasabb uccáján mérsékelt sebességgel haladt előre. A kocsit vezetője ki akart kerülni egy előtte haladó járművet és eközben elvesztette uralmát a kormány felett. Ijedtében megnyomta a gázpedált és a kormányt vesztett teherautó most már fékevesztett sebességgel rohant előre. A járó-kelőket kikerülte, de nekirohant egy iskolaépület falának. A súlyosan megterhelt teherautó áttörte a falakat és befutott egy tanterembe, amely zsúfolva volt iskolás gyermekekkel, ahol a tanár a pódiumon előadást tartott.

A gyermekeknek még idejük sem volt meg-

chetti Rajmondnak, az olasz politikai rendőrség főnökének megbontani

és azután egyesíteni az abesszin központi hatalom ellen. Ezeket a terveket természetesen Abessziniában is meg tudták és az addis-abebei kormány számára súlyos aggodalmat jelentett az a készülődés, amellyel Franchetti abesszin barátai máris megkezdték a terep előkészítését és az akció megszervezését.

Abessziniában a papságnak a kormánnyal csaknem teljesen egyenrangú, sőt néha azt túlszárnyaló hatalma és befolyása van. Ha Hailé Selassié császárnak oka volt rá, hogy megakadályozza az olasz tervek valóra válását, még inkább meg van erre az oka az abesszin papságnak. Ha ugyanis Olaszország protektorátust szerez Abesszinián felett, a császár esetleg még megtarthatja trónját.

a katolicizmus szükségszerű terjeszkedése miatt azonban a kopt papság elveszítené befolyását.

Az abesszin papság a legéberebb figyelemmel kísérte Franchetti báró minden lépését és jó előre értesült arról is, hogy a veszélyes olasz elindult Keletafrika felé. Minden körülmények között meg kellett akadályozni, hogy Franchetti abesszin területre tehesse a lábát. Utólag mind több adat került a nyomozó hatóságok kezébe arravatkozól, hogy a merénylet szála Abessziniába, illetve a kopt fanatikushoz vezetnek. Azt hiszik, hogy minden elővigyázat ellenére

a kairói koptoknak sikerült valakit a repülőtéren megvesztegetni és robbanó, vagy mérgező pokolgépet csempészni a pilótafülkébe az indulás előtt.

Olyan fantasztikus feltevés is van, hogy a pilótát, miközben a kairói repülőtéren frissítőt vett magához, megmérgezték.

Ez a másik verzió. Hogy a valóságban mi történt: a Fekete Sárkány vérszövetség, vagy pedig a hatalmának alkonyától féltő etióp papság keze pusztította-e el az olasz közmunkügyi minisztert és Franchetti bárót, azt valószínűleg soha nem sikerül kideríteni. Egy azonban bizonyos. Hogy

ma a felvilágosultság és kultúra korszakában, misztikus, középkori erők léptek előtérbe és elpusztították Franchetti bárót,

az olasz »Lawrence ezredes«, a fascista gyarmatpolitika jövő reménységét.

Társasut Moszkvába

a Színházi Ünnepek alkalmával 1935. szeptember 1-10. és egyéni utak a Szovjet-Unió bármelyik városába az „INTOURIST” orosz hivatalos Utazási Iroda rendezésében. — Romániai vezérképvislet: a WAGONS-LITS//COOK Utazási Világvállalat, amelynek irodái prospektusokkal és felvilágosítással szolgálnak. 4587

SPORT KÖZLÖNY

Start a nemzeti bajnokságért...

Vasárnap Clujon vivja meg első harcát a Gloria csapata

Tréning-meccset játszottak a kék-sárgák az USA-val. Nyilatkoznak a Gloria vezető

Vasárnap megindulnak a küzdelmek a bajnoki pontokért a Nemzeti Bajnokságban és az aradi csapatok közül a Gloria az, amely már az első fordulóban porondra lép: Clujon méri össze erejét az Universitateával. A szokásos tréning jegyében készül az aradi csapat a vasárnapi szezonnyitóra és csütörtökön kiadós edzést tartottak a játékosok Stoffa Sándor tréner irányítása mellett. A Gloria ezuttal is jólbe-vált tréningpartnerével, az USA csapattal edzette magát és már negyed 7 órakor mindkét csapat teljes készenlétben kivonult a pályára. Stoffa vette munkába a fiukat, akik először egy kört abszolváltak, majd sprint-gyakorlatok következtek és itt Varjassy bizonyul a leggyorsabbnak. Skippelés zárja le az előzetes tréninget, majd két kapura állnak fel a csapatok.

USA—Gloria 1:1 (1:1)

Stoffa sipelére a következő formációk állnak egymással szemben: Gloria: Bosnyák—Husztik, Variassy—Rohan (Lupas), Weichelt, Pecican—Körösladányi, Igna (Rohan), Barbu-Dobra, Mercea. USA: Tyukodi—Gömöri, Kosik—Faragó I., Nagy Lajos, Lingurár I (Faragó II.)—Szivós, Szinder I., Szinder II., Gulyás, Nagy Sándor. Az USA indít és igen ötletes játékkal lepte meg az edzésre összegyűlt mintegy 300 főnyi érdeklődőt. A Gloria kissé álmosan játszik és a 8. percben az USA-é a vezetés: Gulyás nagyszerű labdával teszi ki a szélső Nagyt, ki bekanyarodva az ellenkező sarokba lövi a labdát: (1:0). A Gloria most némi fölényre tesz szert, de Igna tehetetlensége szembetűnő és az önbizalom hiánya néhány gólhelyzetet hagy kiaknázatlanul. A halvesor jól működik az aradi csapatban, de a védelem bizonytalan és a csatársornak sem megy a játék. A 29. percben Faragó I. a 16-oson belül hendszel Dobra elől, a bírő nagylelkűen 16-os büntetőt ítél, a melyet Dobra fölévág. A 33. percben itt az egyenlítés: Mercea jó egyéni játékkal átjárja a védőket s nehéz szöghől éles gólt lö a balsarokba: (1:1). A 42. percben fordulnak a csapatok, de már szürkül és a második féldő, amely a Gloria fölénye jegyében telik, nem hoz újabb eredményt. Teljes sötétségben, a 21. percben jelzi Stoffa a tréning végét.

Összeállítják a csapatot

Tréning után a szűkebbkörű vezetőség rövid megbeszélést tartott és miután már tréning közben a csapat kialakult, nem volt ellenvélemény: az az együttes áll ki a cluji meccsre, a mely vasárnap az AMEFA ellen a második féldőben szerepelt, vagyis: Bosnyák—Husztik, Variassy—Lupas, Weichelt—Pecican—Körösladányi, Igna, Barbu, Dobra, Mercea képviselik a Gloria színeit. Tartalékként Rohan utazik az együttesrel.

Néhány vélemény a cluji meccs előtt

A tréning után alkalmunk volt a Gloria néhány vezetőségi tagjával beszélni, akik a cluji meccsel kapcsolatosan az alábbi nyilatkoztatókat adták:

Butaru dr. főtitkár: Ahog remélhetjük, hogy az „U”-t legyőzzük, de remélem, hogy a csapat úgy játszik, mint az AMEFA ellen és akkor sikerülhet döntetlent elérni. A csapat szelleme egyébként kitűnő, ugyszintén a kondíció ellen sem lehet kifogás és hiszem, ha a kezdet nehézségein túlleszünk, tudni fogunk olyan eredményeket produkálni, amelyekkel dicsőséget szerzhethetünk Aradváros futball-sportjának.

Bujor Truia dr. szakosztályvezető: Alighanem ki fogunk kapni, mert az „U” ma kitűnően összekovácsolt együttes, a mi védelmünk csatársorunk nincs formában.

Stoffa Sándor tréner: Jólásokba nem beszélgetek, de hiszem, hogy a fiúk teljes tudással fognak küzdeni és ha úgy játszik a csap-

pat, mint az AMEFA ellen vasárnap, akkor le is győzhetjük nagynevű ellenfelünket.

Az aradi csapat tréningjét végignézte Buteanu dr., az Universitatea vezetője is, aki Aradon tartózkodik, miután az AMEFA-val folytat előrehaladott tárgyalásokat Szaniszló I. János átvételére vonatkozólag és a tréning végeztével röviden csak annyit mondott: Vagy a Gloria győz egy góllal, vagy pedig az „U” négy gól-különbséggel. Hisszük és reméljük, hogy a Gloria a vasárnapi meccsen teljes tudását adja és ez esetben Buteanu dr. alternatívájának első része fog bevalni.

—eris—

Minerul—Olimpia-kupamérkőzés és bajnoki start vasárnap

Az ujonnan kiírt Román Kupa első selejtezőit bonyolítják le vasárnap és Aradon az Olimpia PTT a lupeni Minerul kapja ellenfél gyanánt, azt a csapatot, amely a juulvölgyi kerületi bajnokságot megnyerte és a ligabajnokságért folytatott küzdelmek során az aradi bajnok SGA felett 5:0 arányú győzelmet aratott. Ez a nagyarányú győzelem mindennél jobban igazolja a Minerul kitűnő képességeit és az Olimpia PTT-nek minden tudását labba kell vetnie, ha továbbjutni kíván a kupamérkőzések során. Az aradi csapat egyébként előreláthatólag a következő összeállításban áll starthoz: Bugar II—Bugar I., Egedi II—Buházi, Budai, Egedi I—Molnár, Igrisan, Mihók, Bermoser (Parjol), Lepis.

A kupamérkőzésen kívül a kerületi bajnokság meccsei során a Transilvania és Tricolor, a Juventus és Hakoah, a Soimi CFR és CAA, valamint Inteligerea és Unirea mérkőznek.

O MA, PÉNTEKEN REGGEL HÉT ÓRÁKOR STARTOLNAK A „TOUR DE ROUMANIE” VERSENYZŐI A KÖVETKEZŐ UTSZAKASZRA. A Románia körüli kerékpárverseny résztvevői ma Aradon az egész napjukat pihenéssel töltötték el. Az ötödik etapp startja a város háza előtt van, ahonnan a versenyzők péntek reggel 7 órakor rajtolnak a következő utszakaszra: Arad—Salonta—Oradea-ra.

A HAMBURG-AMERIKA LINE

hajóival a világ összes kikötőibe utazhat:

Gyorsjáratok

Észak-Amerika, Kanada, Középamerika
(Columbia, Venezuela)
CUBA, MEXICO, DELAMERIKA, AFRIKA-ba.

Csakis elsőrendű hajók, kitűnő kényelemmel. — Kiszolgálás és ellátás a legmértékesebb áron.

Olcsó tanulmányi utazások Amerikába beutazás bármikor.

Kérjen információt és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R. től, Timisoara, Str. Mercey 1. és

Künstler A.

Vízum- és utazási irodától, 461

Arad, Bulov. Regina Maria No. 24.

Telefon 86.

Endrefl Iván a bucuresti-i Juventus kapusa

Arad egyik legjobb kapusát vesztí el ismét, ezuttal Endrefl Iván, a CAA kapusa távozik a fővárosba, ahol a Juventus színeiben fog szerepelni. Brottman dr. fővárosi ügyvéd, a Juventus egyik vezetője ma Aradon járt és megállapodást létesített a CAA vezetőségével Endrefl átadására vonatkozólag és a kitűnő kapus vasárnap a Romania ellen már valószínűleg új egyesülete színeiben szerepel. A Juventus egyébként előreláthatólag a következő összeállításban áll ki a Romania ellen: Endrefl—Vogl, Dragomirescu—Petrescu, Miskolczy, Brandabura—Vajda II., Korony, Zainescu, Stanciu, Palmer. Szó lehet esetleg Creteanu, Neancsu és Cristescu szerepeltetéséről is.

Somogyi Klári a KAC tennisz-versenyén

Clujról jelentik: A KAC augusztus 29-én megindult és szeptember elsején végződő országos versenyére óránként futnak be nevezések. Eddig a legjobb fővárosi, oradeai, timisoarai, aradi és tg.-muresi játékosok jelentették be részvételüket, köztük Hamburger, Schmidt és Somogyi Klári is és így nagy és érdekes küzdelmekre van kilátás.

O AZ AMEFA TIMISOARÁN. Az aradi munkáscsapat vasárnap Timisoarán vendégszerepel a Chinezul ellen. A mérkőzés iránt Timisoarán igen nagy az érdeklődés.

O Pályavató lesz a Sparta—Ferencváros meccs Prágában. Szeptember 15-én játszik le Prágában a második Sparta—Ferencváros meccset, amelynek jegyeit elővételben már árusítják. A mérkőzés az új Massaryk-stadionban kerül lebonyolításra és ez a meccs lesz a pálya avató-mérkőzése.

O Derbi a magyar profiligában. Vasárnap a magyar profiligában derbimérkőzést bonvólitának le: a Ferencváros és Ujpest csapnak össze. A műsor egyébként a következő: Hungaria—Phöbus (szombaton), Ferencváros—Ujpest, Budai „11”—Szeged, SBTC—Soroksár, Törekvés—Bocskai, III. Ker. FC—Budafok.

O A szeptember 8-iki csehslavok—jugoszláv mérkőzésre a csehek így állnak fel: Planicska—Neder, Cerny—Vodicska, Csambal, Kresil—Sterc, Kopecky, Melka, Pucs, Rulo. Az együttesben hat Slavia játékos foglal helyet, a Sparta tekintettel a közép-európai kupadöntőre, nem ad játékost.

O Franciaországban is megindult a bajnoki szezon az elmúlt vasárnap. A tavalyi bajnok Sochaux nagy gólaránnyal nyerte első meccsét. Eredmények: Excelsior—Olimpique Marseille 5:2, Metz—Racing Club Paris 5:3, Sochaux—US Valenciennes 12:1, Stade Rennais—FC Fives 3:1, RC Strasbourg—Olimpique Lillois 3:2, FC Mulhouse—Red Star 3:2, FC Sète—FC Antibes 4:0, AS Cannes—Olimpique Alés 3:11.

O Meghívták a német válogatottat Angliába. Az angol labdarugó szövetség meghívta a német futball válogatottat Angliába. A mérkőzést december 4-én bonyolítják le valószínűleg Londonban.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTEB.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Heiderich József ur Str. I. Calvin 26. sz. alatti mechanikai műhelyt átvettém és azt „OHM” electrotechnikai vállalat néven vezetem tovább. Vállalom minden e szakmába vágó munka elkészítését a legjutányosabb áron, u. m. dynamók, motorok, mágnesek javítása, tekereselés, esztergályos munkák, auto- és rádió-akkumulátorok szak-szerű javítása és töltése, újak raktárról legolcsóbban. Vesszők, eladók, cserélek dynamokat, motorokat stb.

Szíves pártfogást kér:

„OHM” Elektro mechanikai vállalat
Kádár János.

Uj vallásalapítónak csapott fel Magyarországon egy papi méltóságától megfosztott salumarei hitoktató

Kalugyer Elemér pályafutása — Magyar hazafinak játszott ki magát, mire leleplezték az egykori görögkeleti papot

Budapestről jelentik: A magyarországi görögkeleti egyház ügyét a háboru után állapot rendezetlenül hagyta s ez alkalmat adott egyes kalandoroknak arra, hogy a maguk számára szervezeteket létesítsenek. Nemrégiben hatóságilag leleplezték le Németh István nevű volt görögkeleti papot, aki püspöknek, majd érseknek nevezte ki önmagát. Most egy új görögkeleti „apostol”-t leleplezték le, akiről megállapították, hogy aradeai román, akit itt megfosztottak papi jellegétől s átment Magyarországra, ahol görög származású magyarnak adta ki magát s a görögkeleti magyarok között kezdett el szervezni, a maga számára.

A felbukkant „apostol” azt akarta elhitetni, hogy kizárólag izzó hazaszeretete és fajért való rajongása következtében

átvette működési színterét a román parochiáról Magyarországra.

Ez a férfi tavasszal bukkant fel Budapesten. Először végigháztalta valamennyi magyar görögkeleti egyházközséget, ahol erősen agitált konkurrenséi, Németh István és társai ellen és azt hangoztatta, hogy ő, aki

hamisítatlan görög származású és felszentelt pap,

éppen ezektől a parazitáktól akarja megszabadítani hittestvéreit és ezért fog letelepedni Magyarországon. Természetesen azt is hangoztatta állandóan, hogy neki „intranszigiens magyarsága” miatt kellett távoznia az aradeai román püspökségből. Szintén „vértanu” volt.

Mikor azonban látta, hogy ezeknél az egyházközségeknél nincsen esélye, hirtelen merész lépésre határozta el magát. Egészen új vallást alapított. Megalakította az „igazhitű, keleti szertartású, önálló magyar egyházat”, amely „független minden más görögkeleti egyháztól.

semmi köze nincsen a belgrádi, vagy bucuresti-i patriarchátushoz, de még a konstantinápolyi egyetemes görögkeleti patriarchátushoz sincsen semmi köze.”

Hazafias szövegeivel és ügyes fellépésével sikerült beférkőznie jóhiszemű görögkeleti magyarok bizalmába és ezeket még arra is rábírta, hogy Budapesten helyiséget bocsátottak rendelkezésére és ott az új vallás.

a mindenkitől és mindentől független egyház első és egyetlen főpapja,

„miséket” is mondott.

Végül is utánanéztek, hogy tulajdonképpen ki is ez az apostol? A nagy vallásalapító neve Kalugyer Elemér. Valamikor görögkatholikus vallású volt, azután áttért a görögkeleti vallásra, elvégezte a görögkeleti román teológiát és az aradeai román püspök felszentelte őt görögkeleti román lelkésszé, majd Saturnarera került román hitoktatónak. Azonban, hogy mi volt az „izzó magyar és hazafias” ok, mely miatt Kalugyer hirtelen felfedezte magyar szívet és áttette működési színterét Magyarországra, az kiténik az aradeai görögkeleti román egyházmegye fegyelmi tanácsának 1935. évi április 18-án 7—935. szám alatt kelt jogerős ítéletéből. Eszerint tudniillik

„enyhítő körülmények hiányában a leg súlyosabb egyházi büntetéssel: a papi jellegtől való megfosztással kellett őt sújtani, mert papi fogadalmát megszegve, felszentelése után évekkal megnősült.”

Az ítélet „hitegetőnek és szentségtörőnek” bélyegzi meg Kalugyer urat.

Tényleg voltak még egyéb okok is, amelyek miatt ezt a súlyos ítéletet meghozták, de ezek az okok nem szerepelnek az indoklásban, mert egyházi okiratról van szó.

„OLLA”
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon súlyos utazásoktól. Követeljen ki mindentől eredeti „OLLA”-t, mely évtizedek óta olismert és vezető minőség.

1416

KÖNYVEK

Cholnoky Jenő: „Sárkányok országából”. „Egyszerű, szürke ruhában, iekete nyakkendő nélkül beszélget olvasóimhoz, a magunk egyszerű nyelvén, miut ahogy jó ismerőseim körében szoktam elbeszélni másfél évig tartó utazásom eseményeit”. Igy ír könyve előszavában Cholnoky Jenő és a kiváló tudósunk ezzel az ismert szerénységével mondja el izgalmas kínai útját, amely tudományos eredményeiben a magyar névhez fűződő felfedező utak egyik legjelentősebbike és kalandos, változatos élményeinek a modern földrajzi irodalomban alig akad párja. A magyar földrajzi irodalom kiemelkedő fejezete ez a nagyszerű, a szerző eredeti fényképével és rajzaival díszített könyv. A Magyar Földrajzi Társaság Könyvtárának sorozatában, Franklin-Társulat kitűnő kiállításában jelent meg ez a nagy mű, két nagy kötetben, 164 képmelléklettel, rajzokkal, fényképekkel és külön térképpel. Ár: 462 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-Társulat és Földrajzi Társaság kiadványainak teljes jegyzékét.

Duhamel: „Két ember”. Az „Éjjeli vallomás”-ból, Duhamel e különös, a mai ember egész titkolt lelki életét leleplező regényéből ismerte meg a magyar olvasó Louis Salavint, ezt a furcsa, titokzatos fiatal embert, aki az életben sehol nem találja helyét, a lélekben háborgó rejtélyes erők ragadnak magukkal a züllés, a megsemmisülés felé. A regény háttérében Páris kispolgári élete vonul fel, ódon kis uccái, homályba burkolózó ősi házai tárnak fel előttünk, Duhamel regénye a lélek szédítő mélységeit és örvényeit nyitja meg, amelyekben az olvasó a maga legbensőbb lelki életére ismer. Franklin kiadásában, igen szép kiállításban, füze 125, kötve 172 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok teljes jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :- szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Mindhárom nyelvet beszélő,

32 éves, nos, 4 középiskolai és egyetemereskedői szakvizsgáztatással bíró férfi, irodai, raktárnoki vagy más bizalmi állást keres — esetleg nemi óvadékkal is. Megkereséseket „Megbízható” jelzőre a kiadóba kérek. 4563

FIATAL, főmegjelenésű pénzbeszedőt, aki az üzletszerzésben is jártas, listázással és magas jutallékkal azonnali belépésre keres helybeli lapvállalat. Irásbeli ajánlatokat „Lapvállalat” jelzőre szíveskedjék Arad, Str. Desseanu 7. szám alá kér. Biciklivel, rendelkezék előnyben. 4872

Felsőkereskedelmi végzett, irodai gyakorlatú bíró 32 éves asszony segítségnyelől, irodai, pénztárnoknői, kiszolgálónői vagy más bizalmi állást keres üzletben vagy vendéglőben. Megkereséseket „Komoly” jelzőre a kiadóba kérek. 4867

Szaktanácsadót könyvtárszervező felvez Davidovits, Bulevardul Regina Maria 24. 4877

LAKÁS

KÉT SZOBA, fürdőszoba tőrosen vagy butorozva kiadó. Cim a kiadóban 4837

Kiadó szeptember 1-re 3 szobás, elő- és fürdőszobás, parkolás uccai lakás, Piata Avram Iancu 5—6.

MODERN négyszobás lakás november 1-re kiadó Dumbrava Roș e 19 alatt. 4893

Teljesen különbejáratu, szépen butorozott uccai szoba, fürdőszobával, azonnalra kiadó. Str. Unirii 6—8. (Desseanu-ucca sarok.)

OKTATÁS

Előkelő uricsalád gyermekét vállalnám. Zongora tanítás, telefont, nyelvek. Herzfelder, Budapest, Teréz-körút 7. 4874

INGATLAN.

BÉRBEADO vagy feles művelésre 150 hold szántó földterület épületekkel aradi határban. Cim a kiadóban. 4875

KÜLÖNFÉLFK.

ELVESZETT egy egyfedelű régi férfi aranyóra aranyláncsal. Megtaláló 1200 lei jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban. 4873

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 30

Bucuresti. 1.05: Gramofon 2.35: Gramofon. 6: Rádiózenekar 7.15: Rádiózenekar. 8.20: Szimfonikus táncok gramofonon 9.15: Gordonkaszámok. 9.45: Rádiózenekar 10.20: Rádiózenekar. 11.25: Rádiózenekar 12: Gramofon — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek 11: Hírek. 11.20: Időszerű apróságok Felolvasás 11.45: Ifjúsági közlemények Felolvasás 1: Déli harangszó. 1.05: Szervánszky-szalonzene 2.30: Zádorfalvyné-Lakatos Margit énekel Paul Tibor klarinétosok zongorán kíséri Környei Béla. 6.30: Kiss Pál zongorázik. 7.10: Sportközlemények 7.25: „Az állatok titokzatos tájékozódása” 7.55: Hetényi-Heidelberg Albert és Radó Lószef szerzői estje. 9: A rádió külügyi negyedórása 9.15: Hangverseny 10.40: BSzKRT-zenekar. 12: Jazz-zenekar — Budapest II. 8: Világot jelentő deszkák. Szoldos Imre előadása 8.30—9.10: Hanglemezek 9.20: Hírek 9.45—10.45: Cigányzenekar — Bécs 1: Rádiózenekar. 2.10: Rádiózenekar. 3: Lucrezia Bori szoprán lemezei 4.20: Asszonyoknak. 5.10: Művészlemez 6.30: Schubert: Zongoraszonáta. A-dúr 8.30: Rádiózenekar 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11.10: Jazz 12.45—2: Sramlizene — Belgrád 12: Gramofon 1: Rádiózenekar. 2.15: Dalok 5: Jazz 8: Gramofon. 9: Dalok 9.50: Gramofon 10: Zagráb. 11.20: Gramofon. — Deutschlandsender 7.10: Torna. 7.30: Reggeli hangverseny. 1: Fuvószene. 3: Könyvű zene. 4.15: Gyermekdalok 5: Szórakoztató zene. 6.45: Énekszámok 8.05: Katonazene. 11.30: Gordonkaszámok. 12—1: Táncczene.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 31

Bucuresti. 1.05: Rádiózenekar. 1.55:

Rádiózenekar. 2.35: Rádiózenekar. 6: Katonazene 7.15: Katonazene. 8.20: Gramofon. 9.15: Jazz. 10.50: Étermi zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Pakots József elbeszéléseiből. Felolvasás 1: Déli harangszó. 1.05: Hanglemezek 5.10: Szegedi Boriska meséje. 6: Fotocellák, fényelemek, Ikonoszkóp. Zakariás János előadása. 6.25: „Kit és mit idézek” irodalmi rejtélyverseny eredményét hirdeti Bánóczy Dezső dr 6.40: Alvári Lőrinc énekel, zongorán kíséri Pongrácz László 7.15: A magyar nép táncai. 7.45: Cigányzenekar. 9.10: A híros város. Sziinyay Zoltán előadása. 9.10: A „Cigánybáró” 3 felvonásos operett közvetítése. 11.40: Hangverseny 12.15: Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora. — Budapest II. 6.05: V. Krausz Ilonka és Pártos Ödön zongora-hegedűszonátákat adnak elő. 7: Mezőgazdaság. 7.35—8.30: A Szekesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése. 9.15: Hírek 9.45—10.40: Cigányzenekar. — Bécs 1: Operalemez. 2.10: Gramofon. 3: Dusolina Giannini lemezei 4.15: Olasz lecke. 5.05: Mandolinzenekar. 6: Táncclemezek 8: Hírek. 8.15: „Fidelio”. Beethoven operája Salzburgból. Vezényli Arturo Toscanini. 11.05: Katonazene 12.45—2: Tegnap és mai slágerek, jazz-zenekaron. — Belgrád. 1: Rádiózenekar. 5: Könyvű zene 6: Beethoven: Vonósnégyes 8.15: Közvetítés Salzburgból. 11.20: Étermi zene. 12.30: Táncczene az autókлубból. Deutschlandsender. 7.10: Torna 7.30: Könyvű zene. 1: Könyvű zene. 3: Könyvű zene. 5: Köln 7.45: Kamarazene. 8: Könyvű zene 9.10: Köln. 11.30: Énekszámok 12: Tarka műsor. Utána táncczene. — Heilsberg. 6: Mandolinzenekar. 7.30: Breslau. 9: Ajtatosság. 9.30: Torna asszonyoknak. 1: Tarka zene. 4.20: Gyermekeknek 5: Köln 7.20: Orgonaszámok. 8.20: Lipcse. 10.10: Kabaré. 11.30: Sport. 11.50—1: Táncczene — Milano. 12.30: Szalontrió. 2.05: Könyvű zene. 6.10: Táncczene. 9.40: Tarka est. 11: Táncczene